

Program posiedzenia Sejmu R. P. w dniu 23 bm.

WARSZAWA. Porządek dzienny ostatniego posiedzenia Sejmu R. P. w dniu 23 stycznia br. przewiduje:

1. Pierwsze czytanie rządowych projektów ustaw:

a) o uporządkowaniu stanu prawnego na ziemiach odzyskanych, b) o pożywkach przemysłowych, c) o zmianie ustawy w przedmiocie tytułu inżyniera, d) prawo prokurora, e) o sprzedaży i bezpłatnym odstąpieniu niektórych nieruchomości państwowych, f) o zmianie ustawy o oddaniu „Francusko-Polskiemu Tow. Kolejowemu” Sp. Akc. w Paryżu kolei Herby Nowe — Gdynia z odnogą Sienkowiec — Częstochowa do eksploatacji oraz o udzieleniu poręki państwowej, g) o ratyfikacji konwencji weterynaryjnej między Polską a Grecją.

2. Pierwsze czytanie projektów ustaw sędziowskich przez posłów a) Stanisława Józwika o ochronie prawnictwa „polski”, b) Ludwika Rączkowskiego w sprawie zmiany rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1924 r. o honoracji i uporządkowaniu długów rolniczych.

3. Sprawozdanie Komisji spraw zagranicznych o rządowym projekcie ustawy o ratyfikacji umowy gospodarczej z dnia 1 lipca 1938 między Rapiłą a Rzeszą Niemiecką — sprawozdawca pos. Sikorski.

4. Sprawozdanie komisji skarbowej o rządowym projekcie ustawy o zatwierdzeniu układu między Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem ośm uchylenia dwukrotnego opodatkowania w zakresie opłat stemplowych od weksli (notatk wosklowego) — sprawozdawca poseł G. Szymanowski.

5. Sprawozdanie komisji skarbowej o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o samodzielnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich — sprawozdawca poseł G. Wróblewski.

6. Sprawozdanie komisji administracyjno-samorządowej o rządowym projekcie ustawy

o uzupełnieniu samorządu szkolnego z samorządem terytorialnym — sprawozdawca wicemarszałek W. Długosz.

7. Sprawozdanie komisji prawnej o rządowym projekcie ustawy o zmianie kodeksu karnego wojskowego — sprawozdawca poseł L. Orlański.

8. Sprawozdanie komisji budżetowej o rządowym projekcie ustawy o dodatkowych kredytach na rok 1938-39. — Sprawozdawca poseł J. Głowacki.

9. Sprawozdanie komisji rolnej o rządowym projekcie ustawy o nabywaniu na własność państwa nieruchomości ziemskich pozostawionych w drodze spekulacji — sprawozdawca poseł G. Wróblewski.

Dnia 18 stycznia 1939 r. zmarł nałotnik naszej Kopalni Stelmianowice

Ś. p. Malina Jan

na skutek długotrwałej choroby.

W ś. p. Zmarłym tracimy sumiennego i oddanego przedsiębiorstwa długoletniego pracownika a współpracownika dobrego kolegę.

Cześć Jego pamięci!

Wspólnota Interesów Górniczo-Hutniczych
Spółka Akcyjna

Emigracyjny pod żydów rumuńskich

CZERNIOWCE. W powiecie Radowce na Bukowinie odebrano żydom wszystkie pozostawione dotychczas koncesje tytoniowe, w liczbie 200. Koncesje te oddano zarządom gminnym.

CZERNIOWCE. W Galacu powstała nowa organizacja żydowska dla spraw zbiorowej emigracji żydów rumuńskich. Organizacja zwróciła się do króla Karola z prośbą o poparcie starań jej o emigrację 5.000 rodzin żydowskich z prowincji Dunarea de Jos do Palestyny. Zamierzają oni utworzyć tam nową kolonię pod nazwą „Regina Maria”.

KPT. WIEDEMANN KONSULEM w SAN FRANCISCO

BERLIN. Jak słyhać z kół miarodajnych, kpt. Wiedemann z kancelarii kanclerza Hitlera mianowany został konsulem generalnym Rzeszy w San Francisco. Kpt. Wiedemann był, jak wiadomo, w ostatnich czasach niejednokrotnie wysyłany w misjach nieurzędowych do Londynu. Nominacja kpt. Wiedemanna na konsula generalnego w San Francisco nastąpiła, jak słyhać, z kół miarodajnych, na jego własną prośbę.

DZIELNA DZIEWCZYNA POLSKA

LILLE. 17-letnia Janina Figaniak z Harnes, córka górnik polskiego, została odznaczona przez rząd francuski medalem za uratowanie życia dziecku, które wpadło do głębokiego kanału rzecznej i bez pomocy dziewczyny byłoby niewątpliwie utonęło.

Nieprzerwany marsz wojsk gen. Franco

SALAMANKA. Komunikat dowództwa wojsk gen. Franco z piątku 20 bm. wieczorem stwierdza zdobycie m. Vendrell i obsadzenie pozostałej części prowincji Tarragony. Na wszystkich 3-ech odcinkach frontu wojska gen. Franco zbliżyły się znacznie do Barcelony. Wśród zajętych miejscowości wylicza się m. in.: Villamayor, Santafen Altarrriba, Guardiola, Guesona, Manreson, Pijalt, Leforte, Salanellas, Creixell. Na kilku odcinkach posunęło się ponad 7 km. włąb obszaru zajętego przez nieprzyjaciela.

Po stracie wojsk „czerwonych” (zob. kilkanaście poległych i ponad 1200 jeńców) dostało się do niewoli, wśród nich szereg wyższych oficerów.

W ręce gen. Franco wpadła bogata zdobycz wojenna, m. in. 3 czołgi i jeden skład amunicji. W różnych miejscowościach zanotowano wypadki przechodzenia milicjantów z wojsk rządu barcelońskiego na stronę wojsk gen. Franco.

Ataki nieprzyjaciela na froncie Estramadury zostały odparte. Podczas kontrataków wojska gen. Franco zdobyły obszarów nowe obszary, zajęte dotychczas przez przeciwnika. Wojska „czerwone” straciły tu wielu zabitych, 118 wziętych do niewoli i bogaty materiał wojenny. Lotnictwo gen. Franco energicznie wspomagało działania piechoty. Dwa samoloty wojsk rządu barcelońskiego zostały straconych w walkach powietrznych, a trzeci przez działa przeciwlotnicze. Poza tym samoloty gen. Franco bombardowały cele wojskowe w porcie barcelońskim i in. miejscowościach.

Ataki nieprzyjaciela na froncie Estramadury zostały odparte. Podczas kontrataków wojska gen. Franco zdobyły obszarów nowe obszary, zajęte dotychczas przez przeciwnika. Wojska „czerwone” straciły tu wielu zabitych, 118 wziętych do niewoli i bogaty materiał wojenny. Lotnictwo gen. Franco energicznie wspomagało działania piechoty. Dwa samoloty wojsk rządu barcelońskiego zostały straconych w walkach powietrznych, a trzeci przez działa przeciwlotnicze. Poza tym samoloty gen. Franco bombardowały cele wojskowe w porcie barcelońskim i in. miejscowościach.

Rezultaty wojny japońsko-chińskiej

TOKIO. Minister wojny Itagaki w przemówieniu, wygłoszonym podczas otwarcia sesji izby deputowanych, dokonał przeglądu operacji, prowadzonych przez wojska japońskie w Chinach. Itagaki oznajmił, iż Japończycy zajęli w Chinach olbrzymi obszar dwukrotnie przewyższający swymi rozmiarami obszar całego imperium japońskiego.

Straty chińskie są bardzo ciężkie i sięgają 2 milionów.

Omawiając poszczególne bitwy, Itagaki oświadczył, iż w walkach pod Hankau — Chińczycy stracili 123.000 zabitych. Olbrzymie ilości materiału wojennego dostały się w ręce japońskie. W walkach pod Kantonem Chińczycy stracili 6.370 zabitych. Zdobycz wojenna japońska była również bardzo obfita. Chińczycy stracili 146 dział, przeszło 100 karabinów maszynowych, 36 tanków i 150 samochodów ciężarowych.

W walkach z partyzantami chińskimi w Chinach północnych Chińczycy stracili 99.738 zabitych. Około 7.000 Chińczyków dostało się do niewoli.

Porównując straty chińskie z japońskimi Itagaki oświadczył, iż z ogólnej liczby 2 milionów żołnierzy chińskich, którzy ubyli z szeregów, 830.000 stanowią zabici. Od początku kampanii zginęło tylko 51.000 Japończyków.

Itagaki przepowiada, iż z wycofaniem się rządu Czang-Kai-Szeka do Chin południowo-zachodnich, w Chinach północno-zachodnich wzrosną wpływy komunistyczne.

Ważniejsze miasta i linie komunikacyjne znajdują się w rękach japońskich. Jednakże na sąsiadujących z nimi obszarach działają jeszcze partyzanckie oddziały, liczące około 400.000 żołnierzy chińskich: 300.000 w Chinach północnych, 100.000 w Chinach środkowych i południowych. — Obecna sytuacja zdaniem japońskiego ministra wojny — wymaga porostawienia w Chinach głównych sił japońskich. Itagaki zakończył twierdząc, iż musi być wywarty silny nacisk na Czang-Kai-Szeka, w celu obalenia wrogiego Japończykom ustroju w Chinach.

GRYPA?

TABLETKI
ASPIRIN

Rekonstrukcja gabinetu belgijskiego

BRUKSELA. Rekonstrukcja rządu została właściwie już zakończona. Nie zostali mianowani jeszcze tylko ministrowie sprawiedliwości i rolnictwa. Skład nowego rządu będzie przedstawiał się w sposób następujący: premier — Spaak, roboty publiczne — Balthazar (socialista), praca i opieka społ. — Delattre (socialista), sprawy wewn. — Merlot (socialista), sprawy gospodarcze — sen. Bernich (socij.) spraw. zagr. — Jonson (liberal), oświata — sen. Sierck (liberal), zdrowie publ. — Jennissen (liberal), komunikacja — Marck (chrześc. dem.), kolonia — de Vleeschauer (katolik), finanse — Janssen (katolik), obrona narodowa — Denis.

POMOC BEZROBOTNYM!

Dnia 18 stycznia 1939 r. zmarł

Ś. p. Wilhelm Wróbel

robotnik przy budowie strzelnicy
Obroty Narodowej.

Zmarły pracował przez długi czas w Urzędzie Drogowym i zjednął sobie dzięki gorliwemu pełnieniu swych obowiązków szacunek i uznanie przełożonych i współpracowników. (147)

MAGISTRAT MIASTA KATOWIC

Groźne zatory lodowe na rzekach

KIELCE. W czwartek w godzinach popołudniowych na skutek akcji mnięrow zator lodowy, jaki utworzył się przy ujściu Sanu do Wisły, ruszył w dół rzeki. W nocy na 20 bm. lody zatrzymały się między mostem kolejowym a Sandomierzem. Powyżej Sandomierza utworzył się nowy olbrzymi zator lodowy długości 8 km. Mniejszy zator długości 4 km powstał pomiędzy ujściem Koprzywianki a Ostrołęką. Poziom Wisły pod Sandomierzem wynosi w chwili obecnej 4.61 cm. ponad stam normalny. Ponadto skutkiem zatorów nurt rzeki przeniósł się na lewy brzeg Wisły, za grażając wałom ochronnym i mostom. Akcja rozsadzania lodów przy ochronie wałów i mostów trwa bez przerwy. Również na terenie powiatu Hżeckiego utworzył się zator, który spowodował podniesienie się poziomu wody na Wisie o 3.27 m ponad poziom normalny. Zator ten jednak w godzinach popołudniowych na skutek naporu wód, ruszył i niebezpieczeństwo minęło.

Co skradziono kardynałowi Innitzerowi

WIEN. W pałacu kardynała Innitzera przeprowadziła komisja rejestrację zabytków sztuki w toku ogólnej rejestracji zabytków tych w całej Austrii. Przy tej sposobności zanotowano brak złotego krzyża i łańcucha biskupiego, które zostały skradzione kardynałowi Innitzerowi podczas pamiętnego napadu na pałac arcybiskupi.

Testament Codreanu

BUKARESZT. W dniu wczorajszym w wydziale cywilnym trybunału bukareszteńskiego złożono testament zabitego przewodcy „Żelaznej Gwardii” Codreanu oraz akt zgonu, wystawiony przez zarząd więziennia Jilava.

W testamencie tym Codreanu stwierdza na wstępie, że wprawdzie nie przepuszcza, aby miał umrzeć, na wszelki

wypadek rozporządza swym majątkiem w sposób następujący: Urządzenie domu zapisuje żonie, 50 hektarów posiadłość w miejscowości Fretzeszt zapisuje w równej części swej żonie, córce i matce. Tak samo rozdziela plac o powierzchni 5.600 m. kw. w miejscowości Pcedal. Tytuł własności i wszelkie dochody z ksiądzki swej zapisuje po połowie

żonie i matce, a samochód, który otrzymał w darze od przyjaciół, przeznaczona żonie. W zakończeniu testamentu Codreanu apeluje do narodu, aby opiekował się dzieckiem zabitego w Hiszpanii przewodcy „Żelaznej Gwardii” Motera. Testament nosi datę 15 czerwca 1938 r. i był pisany w celi więziennia Jilava.

Z zagadnień Małopolski Wschodniej

Głos mają cyfry

(1)

Kiedy się w Polsce wymawia słowa „problem ukraiński”, na myśl przychodzi skojarzenia bez wyjątku ujemne. Jest tylko drobna grupka teoretyków, skupionych w Warszawie, a w Małopolsce Wschodniej bodaj czy dochodzących do głosu, gotowych uznać w problemie ukraińskim także wartości pozytywne; mianowicie instrument polskiej polityki mocarstwowej na Wschodzie. Ale poza nimi ów problem ukraiński w głowie Polaka pociąga za sobą stale takie skojarzenia, jak zamach na Lwów w r. 1918, akcje sabotażowe i terrorystyczne, ciągle nowe i nie nasycone żądania i pretensje w Sejmie, wysługiwanie się Niemcom, czyhanie na moment sprzyjający nowej próbie odwrócenia się i urzeczywistnienia tych aspiracji terytorialnych, których wraz z głośniejszą propagandą z Ukrainą, sięgającą po Nowy Sącz i Puszczę Białowieską. Krótko mówiąc sprawę ukraińską ujmuje się u nas — nie bez podstaw — jako kłopot i troskę, jako obciążenie naszej hipoteki politycznej, jako kinetyczne i potencjonalne zagrożenie przede wszystkim województw południowo-wschodnich.

Wolyn na razie odgrywa rolę podrzędna. Nie mniej wystarczy rzut oka na układ etnograficzny (74,6% prawosławnych, 16,6 proc. Polaków według ostatniego spisu), aby doszukać się warunków, które jutro i tutaj mogą poważnie zwać uwagę Rzeczypospolitej. Dziś zadanie to spełnia Małopolska Wschodnia. Zadna inna ziemia nie jest tematem tak rozpowszechnionym w publicystyce polskiej, nie tylko we Lwowie. I bodaj żaden inny teren nie jest trudniejszy do administrowania; świadczy o tym długa lista wojewodów i starostów lwowskich, dla których ten posterunek był ostatnim w ich karierze.

Nie ma polityki bez elementów realnych. I dlatego przed rozpatrzeniem politycznej strony zagadnienia ukraińskiego nie zawadzi choć w najpobieżniejszym zarysie utalić owe realia, których pochodzą jest polityka. W pierwszym rzędzie podstawą wszystkiego jest człowiek.

I tu trzeba na czoło wysunąć fakt bezsporny: Małopolska Wschodnia jest krajem o ludności narodowościowo mieszanej. Jeśli posłowie ukraiński w Sejmie mówią o niej jako o „ziemi etnograficznie ukraińskiej”, popielniają fałsz i na z gruntu fałszywie przesłania budują swe wnioski. Zmieszanie jest — z wyjątkiem pewnych odcinków woj. stanisławowskiego i zachodnich powiatów woj. lwowskiego — tak zupełnie, mozaika narodowościowa jest tak typową cechą tej ziemi, że jakiegokolwiek jej przekrojenie „pod kątem sprawiedliwości” jest niemożliwe. Zdać się prof. Eug. Romer użył kiedyś określenia, że linia podziału biegnie tu środkiem domów i rodzin.

Ostatni spis ludności wykazał w woj. lwowskim 57,7% Polaków i 34,1% Ukraińców i Rusinów, w woj. tarnopolskim 49,3% i 45,5%, w stanisławowskim, gdzie jedynie występuje bardziej zdecydowaną przewagę rusko-ukraińska — 22,4 i 68,9%. Statystyka wyznaniowa daje nieco inny obraz, ponieważ znaczna część Żydów i około pół miliona greko-katolików zadeklarowało swą przynależność do narodowości polskiej. Ale i to właśnie czyni walkę szczególnie ciężką, a nie rzadko tragiczną.

Walka ta niedługo święcić będzie swą setną rocznicę. Świadomość, że dla jej wyniku ogromne znaczenie ma ilościowy stosunek sił (jakościowy wobec polskiej) przewagi kulturalnej i gospodarczej długo nie wchodził w rachubę, posiada niemal równie szdźwią metryką. Był okres, kiedy wierzono w asymilację Rusinów. Był okres, gdy generalnie polszczyła się szlachta i mieszczaństwo i gdy się mogło zdawać, że ten proces doprowadzi do likwidacji zagadnienia. Dziś ta wiara nie istnieje. Linia demarkacyjna w miarę wzrostu świadomości narodowej po tamtej stronie ustala się coraz głębiej. Jeszcze chyba możliwe są drobne poprawki w drodze rewindykacji, jak to widzimy u szlachty zagrodowej. Zasadniczo przesunięcia w etnograficznym układzie sił dokonać się mogą tylko na innej drodze.

A jest to sprawa ogromnej wagi. Nie chodzi tu o „suche” cyfry statystyczne, zresztą potrzebne dla propagandy, ani o to, aby Ukraińców „wykończyć” bez reszty. Ziemia ta zawsze pozostanie mieszana. Ale jej układ narodowościowy dziś jest jeszcze zbyt chwytliwy, siła polska nie tworzy tam jeszcze tej przewagi, która bezapelacyjnie utwierdzi przynależność Małopolski Wschodniej do Polski i z natury rzeczy osłabi odśrodkowe dążenia ukraińskie. Znaczenie ilościowej przewagi doceniają także ci, którzy główny czynnik dziejotwórczy widzą w dynamizmie, ponieważ tam, gdzie tworzy się zgęszczenie ludzkie, łatwiej o dynamizm.

Jakże można rozwiązać to zadanie? Oto przez kolonizację. Jej wyniki do wybuchu wojny były bardzo dobre. Parcelacja wielkiej własności pomiędzy osadników polskich, osadzanych w zwartych grupach, sprawiła chociażby to, że najbardziej na Wschód wysunięte województwo — tarnopolskie — posiada tak silny żywioł polski, że wście niemal czysto polskie ciągną się wzduż Zbrucza.

Ulatwiała tę kolonizację równoczesna duża emigracja ruska do Ameryki. Dziś to odpada. Kolonizacja nie tylko staje się trudniejszą, ale budzi gwałtowniejszy niż wówczas ferment u bezrolnej i malorolnej ludności ukraińskiej, tym bardziej, że i tak gęstość zaludnienia jest stosunkowo wysoka. Przy przeciętnej dła Polski 83 mieszkańców na 1 km kw. wynosi ona dla woj. lwowskiego 110, dla tarnopolskiego 97, dla stanisławowskiego wprawdzie najmniej, bo 88, ale uwzględniając tu trzeba 40% obszaru, zajętego przez lasy i górskie nieużytki.

W tych warunkach kolonizacja staje się instrumentem czułym i wymagającym szczególnej oględności. Niestety w latach powojennych popelniono tu błędy, części-

wo już nie dające się naprawić. — Dość wskazać, że na około 300 tysięcy ha rozparcelowanej ziemi 220 tysięcy dostało się w ręce ukraińskie, a tylko 80 tysięcy w ręce polskie, z czego jednak ponad 20 tysięcy także Ukraińcy nabyli przez odkup. Parcelacja była prowadzona bądź przez właścicieli, bądź spółki parcelacyjne i koncesjonowane biura osadnicze, bez planu, często spekulacyjnie. Sprowadzano osadników ze wyboru, bez pieniędzy i przygotowania zawodowego, osadzano ich często w małych grupach, ulegających szybkiej denacjonalizacji, pozbawionych polskiej szkoły i kościoła. Gdy do tego dołączył się kryzys, ogólny bilans akcji kolonizacyjno-parcelacyjnej wypadł katastrofalnie.

Dopiero ostatnie lata przyniosły zmianę na lepsze. Działalność Sekretariatu Porozumiewawczego, o którym jeszcze będzie mowa, wprowadził tu nieco ładu i metody. Nie mniej trudno już liczyć na kolonizację jako czynnik, mogący poważnie wpłynąć na zmianę struktury narodowościowej Małopolski Wschodniej. Tym żywiej zabrano się do miast i miasteczek, osadzając tam kupców polskich i rzemieślników. Najbliższy spis ludności za 2 lata wykaże cyfrowe efekty tych wysiłków.

Aby zamknąć sprawę cyfr, wypada zaznaczyć, że naturalny przyrost ludności w Małopolsce Wschodniej jest stale dla Polaków korzystny. Wprawdzie urodzeń mają greko-katolicy (27,7) więcej, niż rzymsko-katolicy (25,0), ale nadwyżkę tę niweczy wyższa w Polsce śmiertelność niemowląt. Te i inne względy spowodowały, że od przeszło pół wieku procentowy stosunek Polaków do Rusinów w Małopolsce Wschodniej nieprzerwanie poprawia się i niewątpliwie w r. 1941 wykaże dalszą poprawę.

Adam Nечay.

Mówią, że...

Agencja ASI stwierdza, że projekty ustaw antyżydowskich posła Stachia i posła Kefcia wzbudziły w poważnych sferach politycznych, jak nas informują, wątpliwości natury nie merytorycznej, ale konstytucyjnej. Jak się okazuje, poseł Stoch mógł zebrać niezbędnych, jak się wydawało, 15 podpisów. Wobec tego jednak, że treść projektu ustawy koludowała z ustawą konstytucyjną, musiałby projekt ów uzyskać jedną trzecią podpisów poselskich, a nie 15, to jest tyleż, ile trzeba dla projektu zmiany Konstytucji. Te zasadnicze wątpliwo-

**ZAOZIANSKIE
MEBLE STALOWE**

**ZAKŁADY MÜCKE MOLDER SP. AKC.
PRZYŚTAT 41-61**

**NOWOCZESNE MEBLE
DLĄ DOMU
BIURA
PENSIONATÓW
SZPITALI**

**Nowootwarty Skład:
KATOWICE
ul. Mieleckiego — róg Marjackiej
Tel. 333-09, 326-46**

Uporządkowanie stanu prawnego na ziemiach odzyskanych

(ISKRA) Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 19 bm, przyjęła projekt ustawy o uporządkowaniu stanu prawnego na ziemiach odzyskanych.

Władze polskie obejmowały ziemie odzyskane częściami, w miarę posuwających się rokowań dyplomatycznych i przeprowadzania delimitacji. W październiku zajęto Śląsk Zaolziański, w ciągu zaś listopada reszty ziem odzyskanych. Ponieważ akcja prawnego zespalania tych ziem z Rapiłtą szła równoległe z obejmowaniem ich przez władze polskie, dokonywano jej z koniecznością również częściami. Dekretem Prezydenta Rapiłtę z dnia 11 października 1938 r. złączono z Rapiłtą odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego, dalszymi zaś dekretemi, wydanymi w dniu 11 października, 19 października oraz w dniu 6 listopada kontynuowano wprowadzanie na tych ziemiach polskiego porządku prawnego.

Dekretem z dnia 16 listopada 1938 r. złączono z Rapiłtą drugą część ziem odzyskanych, a mianowicie ziemie we Frydeckim, Czadeckim, Jaworzynie Spiskiej, w Pieniunach, w Dolinie Popradu oraz w środkowisku Udawy. Na ziemie, włączone dekretem powyższym do województwa śląskiego rozciągnięto przepisy, wprowadzone dotąd na Śląsku Zaolziańskim, na ziemię zaś, włączone do województwa krakowskiego i lwowskiego, nadto niektóre inne przepisy, nie obowiązujące w województwie śląskim ze względu na jego autonomię. W ten sposób zrównano stan pra-

wny na obu częściach ziem odzyskanych. Akcja dalszego zespalania tych ziem znalazła wyraz w szeregu dekrétów, ogłoszonych w dn. 22, 23 i 24 listopada, ze względu jednak na trudności techniczne objęcia tą akcją całego obszaru ziem odzyskanych, ograniczono ją na razie do Śląska Zaolziańskiego. Wyjątek pod tym względem stanowi dekrét z dnia 22 listopada 1938 r., rozciągający niektóre przepisy ustawodawcze na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie. W toku prac delimitacyjnych otrzymała Rzeczypospolita Polska, oprócz ziem objętych dekretemi z dnia 11 października i 16 listopada, pewne terytoria pograniczne w strefie Orawy i nad rzeką Cegiak. Terytoria te, otrzymane najpóźniej, żadną ustawodawcą akcją unifikacyjną dotychczas nie zostały objęte.

Obecny więc stan prawny na ziemiach odzyskanych cechuje duża nierównomierność. Akcja unifikacyjna posunęła się najdalej na Śląsku Zaolziańskim, jest mniej posunęta na obszarach, objętych dekretem z dnia 16 listopada, zupełnie zaś nie została wszczęta na obszarach, przyznanych Polsce po dniu 16 listopada.

Celem projektu ustawy, przyjętego na Radzie Ministrów, jest przede wszystkim ujednostajnienie stanu prawnego na wszystkich ziemiach odzyskanych, a następnie dalsze wprowadzenie na tych ziemiach przepisów polskich. Zadanie swe projekt urzeczywistnia z zachowaniem odrębności autonomicznej województwa śląskiego.

Opinia angielska protestuje

LONDYN. Oficjalne kół w Londynie zaskożone zostały urzędowym ogłoszeniem w Berlinie wiadomości, że nowy, liczący 10 tys. tom wyporności, krążownik niemiecki „Seydlitz”, który onegdaj spuszczone na wodę, uzbiorony będzie w 8 dział ośmiocalowych. W traktacie anglo-niemieckim Niemcy zgodzili się ograniczyć budowę ciężkich krążowników do trzech, które znajdują się już na wodzie, a mianowicie: krążowniki „Hipper”, „Bluecher” i „Prince Eugene”. „Seydlitz” natomiast należy do dwóch krążowników, co do których Niemcy zgodzili się, iż kaliber

ich dział nie przewyższy 6 cali. Nota Niemiec, wysłowana do W. Brytanii w grudniu ub. roku, z zawiadomieniem, iż pragną one zmienić obowiązujące postanowienia traktatu morskiego i wybudować jeszcze dwa ciężkie krążowniki, zaopatrzone w działka 8-calowe, zrozumiama była w Londynie, jako dotycząca okrętów, które będą wybudowane w przyszłości. Obecnie wydaje się, że Niemcy stworzyli fakt dokonany przed tą notyfikacją, ponieważ jest nie do pomysłenia, aby w ciągu 4 tygodni cały plan konstrukcji krążownika mógł ulec tak radykalnym zmia-

ści podnoszone są obecnie w odniesieniu do wniosku posła Kefcia. Jak nas więc zapewniają, obecnie rozpatrywana jest nie treść projektu, lecz formalno-prawne możliwości złożenia go do łaski marszałkowskiej jako zgodnego z naszą ustawą konstytucyjną.

W kółach opozycji na terenie Warszawy obiegają pogłoski, że niebawem na drodze powtórnej wizyty u Pana Prezydenta Rzeczypospolitej przedstawicieli N. K. W. Stronnictwa Ludowego w osobach prezesa Macieja Rataja, prof. Stanisława Kota i Stanisława Mikolajczyka. Przywódcy ludowców podczas audjencji przedłożą głowie państwa postulaty tego ugrupowania w sprawie obecnej sytuacji wewnętrznej i zagranicznej. Gdyby wspomniana audjencja doszła do skutku, będzie to dalszy etap realizacji haseł wysuniętych przez Stronnictwo Ludowe do szerszego zgjednoczenia narodowego.

Agencja ASI lansuje ponownie pogłoskę o zmianie na stanowisku wojewody lwowskiego. Pisze na ten temat:

W sferach politycznych interesujących się specjalnie sprawami mniejszości słowiańskich w Polsce mówi się znowu o przeniesieniu znawcy tych spraw, p. Stanisława Paprockiego z Prezydium Rady Min. administracji politycznej. Z osobą p. Paprockiego wiąże pogłoskę o mającej w bliskim czasie nastąpić zmianie na stanowisku wojewody lwowskiego, a może nawet wołyńskiego, mimo że to ostatnie stanowisko od niedawna objął p. woj. Hauke-Nowak.

nom, jakich wymaga montaż dział oraz odpowiednio przekształcenie wind amunicyjnych i magazynów dla zwiększonego kalibru dział.

Dzień polityczny w świetle prasy

ZAGADNIENIE UKRAINY.

W „Warszawskim Dzienniku Narodowym” opublikowano artykuł, omawiający stosunek Polski do sprawy Wielkiej Ukrainy. Autor pomija koncepcję federacyjną, którą uważa za absolutnie nieracjonalną — choćby ze względu na wagę na-taw-ont Ukrainców wobec Polaków — natomiast przeprowadza wyrecypując polemikę z doktryną polityczną, popularną w kręgach narodowo-radykalnych a streszczając się w hasłach: „Kijów — jak Lwów — w rękach”.

„Koncepcja tego hasła musi być stanowca, wyraźna polityka antyrosyjska. Nie może być bowiem mowy o tym, by Rosja pogodziła się z myślą o utracie „Ukrainy” jak to wykazywałibyśmy wczoraj. To zaś sakrawa po-

prostą na szalenstwo — w chwili gdy w Niemczech ujawniają się plany światobójcze — na-wschodnia, mobilizować przeciwko sobie — Rosję. Ten, kto w obecnym momencie politycznym pisze o Kijowie, wykasuje, że nie zdaje sobie sprawy z tego, co się dzieje w świecie nie tylko dalekim, lecz i najbliższym...

A przyszłe państwo ukraińskie? Aby utworzyć państwo, nie wystarczy mieć terytorium i ludność, mówiąca jednym językiem. Trzeba, żeby ta ludność miała właściwości, potrzeba na to, żeby państwem rządzić i w nim gospodarować. Jeśli naród tych właściwości, potrzeb nie ma, to, żeby państwem rządzić i w nim gospodarować. Jeśli naród tych właściwości, potrzeb nie ma, to, żeby państwem rządzić i w nim gospodarować. Jeśli naród tych właściwości, potrzeb nie ma, to, żeby państwem rządzić i w nim gospodarować.

on zaś państwo lenne w stosunku do Niemiec, dzięki warunkom geograficznym, w których żyje. A czy nie grozi to samo Węgrom? Węgrom, którzy mają wielką tradycję państwową, którzy są narodem na wskroś politycznym i — za swój tego obrzydliwego słowa — państwowatością, lecz których tragedia jest fakt, że ich granice etnograficzne nie odpowiadają — na południu, północy, na wschodzie i zachodzie — granicom naturalnym!

Państwem lennym w stosunku do Niemiec musiałaby być Wielka Ukraina. Niemcy odgrywały tam o wiele większą rolę, niż w Rosji przedwojennej. Niemcy byłiby „doradcami” politycznymi, Niemcy eksploatowałyby niezmierzone bogactwa ziemi...

Dla każdego, kto myśli kategoriami politycznymi, jest jasne, że jedyną realną zagadnieniem, jakie stoi przed polityką polską, jest takie: Czy „Ukraina” ma stanowić część państwa rosyjskiego, czy też — ma być wazalem Niemiec? Odpowiedź zaś na tak postawione pytanie może być tylko jedna: Lepiej jest tak, jak jest obecnie.

Nowy statek pasażerski

WARSZAWA. W dniu 23 grudnia ub. r. zawarta została między towarzystwem okrętowym „Polsko-brytyjskie tow. okrętowe” S. A. w Gdyni i stocznią holenderską „Werk de Noord” w Alblaserdam umowa o budowę statku pasażersko-towarowego, przeznaczonego dla obsługi linii Gdynia — Le Havre — Londyn, na której w tej chwili pracuje S/S „Warszawa”. Nowy polski statek pasażerski będzie miał pomieszczenia dla 270 pasażerów.

Delegacja Arabska do rokowań

KAHK. Delegacja Arabów palestyńskich, która jutro wieczorem wyjeżdża do Londynu na konferencję okrągłego stołu, składa się z 6 głównych członków: Amin Tamini, b. członka najwyższej rady muzułmańskiej, dr Khalid, b. burmistrza Jeruzolimy, Dżemal Hussein, kurwna muftiego, Anni Bey Abdul Hadi, przewodcy izakalistów, Alfreda Rocka (chrześcijanin) i Musaa Alami, b. naczelnego prokuratora w Palestynie. Do delegacji należą poza tym jako doradcy polityczni Jakub Gusein i Abdul Salif Selach, oraz dwaj sekretarze.

Londyn o ustąpieniu dr. Schachta

LONDYN. W City londyńskiej ustąpienie Schachta uważane jest za wydarzenie niepomyślne. Zdanem kół gospodarczych oznacza ono ustąpienie z kierownictwa gospodarki niemieckiej jednego człowieka, który miał jeszcze możliwość wywierania pewnego wpływu w kierunku prowadzenia polityki umiarkowanej. Dr Schacht opierał się m. in. stanowczo otwartej inflacji. To też — według krążących w City pogłosek — musiał on ustąpić dlatego, że domagał się wprowadzenia nowych podatków dla znalezienia źródeł pokrycia olbrzymich zbrojń i robót publicznych; planowanych przez kanclerza Hitlera. City londyńska obawia się, że skoncentrowanie dyspozycji, zarówno finansowej, jak i gospodarczej, w rękach ministra Funka, który jest wykonawcą planu czteroletniego Goeringa — stanowi przygotowanie do otwartej inflacji, jak również do spotęgowania akcji antykapitalistycznej w gospodarce niemieckiej.

Ostatnie telegramy

Układ zbiorowy w górnictwie na Zaolziu podpisany

CIESZYN. W sobotę przed południem odbyło się posiedzenie Komisji taryfowej Rady Przemysłowców z przedstawicielami Związków Zawodowych, na którym doszło do ostatecznego uzgodnienia spornych punktów w taryfie plac układu zbiorowego w górnictwie na Zaolziu i do bezpośredniego wzajemnego podpisania układu.

O godz. 12 w sali posiedzeń starostwa w Cieszynie odbyło się posiedzenie Komisji Arbitrażowej ze stronami rokującymi. Zagaił je Główny Inspektor Pracy p. dyr. Klott, dziękując obu stronom

za bezpośrednie podpisanie układu zbiorowego, co jest dowodem wielkiego wyrobienia obywatelskiego i patriotycznego.

Tabela plac nowego układu zbiorowego zapewnia robotnikom o wiele lepsze warunki niż za czasów czeskich. Na teren Zaolzia zostały automatycznie rozszerzone dobrodziejstwa płynące z ustawodawstwa polskiego, których za czasów czeskich nie było. Są to:

Dłuższe urlopy, skrócony czas pracy, wynagrodzenie za więcej do pracy, większe dodatki za niedziele i święta, więk-

szy deputat i rozciągnięcie dodatków na wszystkie dzieci w rodzinie.

Tabela plac wyrównuje wielką dysproporcję w zarobkach, jaka istniała między poszczególnymi grupami robotniczymi. Podwyżkę uzyskali rzemieślnicy, fachowcy, maszyniści i dniówkarze na powierzchni.

W sumie nowa tabela plac zapewni robotnikom znaczne podwyższenie zarobków w stosunku do czasów czeskich. Podwyżka ta waha się w granicach od 4—5 procent. Blizsze szczegóły przyniesiemy w najbliższym numerze.

Już 43 km od Barcelony Wojska gen. Franco zdobyły Igualadę

LERIDA. Wojska narodowe wkroczyły do Igualady. Jest to wielkie miasto prowincji barcelońskiej, zdobyte przez oddziały generała Franco. Zajęcie miasta nastąpiło około północy.

Igualada liczy 15 tys. mieszkańców i leży na głównej drodze z Saragossy do Barcelony w odległości 45 km. w linii powietrznej od

Barcelony. W mieście znajdują się zakłady przemysłu skózanego, cementowego oraz włókienniczego.

Na skutek zajęcia 2 ważnych węzłów komunikacyjnych Vendrell i Igualady, ofensywa wojsk narodowych w kierunku Barcelony będzie bardzo ułatwiona. Oddziały wojsk gen. Franco wyszły już z terenów górzyszych i znajdują się obecnie na wielkiej równinie nad-

brzeżnej Villafranca. Dopiero przed samą Barceloną teren staje się znów ugorzysły.

Front wojsk narodowych przebiega obecnie prosto z Igualady do Vendrell. W ciągu mniej niż jednego miesiąca wojska narodowe posuwały się na froncie katalońskim o 94 km.

W obecnej chwili należy oczekiwać decydujących walk, od których wyniku zależy los Barcelony.

Tworzy się blok „niezawisłości polityki Węgier“

BUDAPEST. Wobec zawiązania się centralnej organizacji rządowej pod nazwą „Organizacja życia węgierskiego” służącej zjednoczeniu narodowemu, opozycja prawicowo-

chrześcijańska z Bethlenem, Eckhardtem i Sztranyavszkim na czele utworzyła wspólny blok partyjny pod nazwą chrześcijańsko-narodowej partii niepodległościowej Program

partii ogłoszony będzie w wtorek. Należy podkreślić, że od czasów przedwojennych jest to pierwszy wypadek podziału społeczeństwa na dwa obozy na tle polityki zagranicznej.

Nowa partia, jak wynika z oświadczeń jej przewodców, będzie kierowała się zasadą niezawisłości polityki węgierskiej. W polityce wewnętrznej zaznaczają się między blokiem opozycyjnym a obozem rządowym różnice na tle metod wprowadzenia w życie reform społecznych, projektowanych przez rząd. Blok opozycyjny bronić będzie przyjęcia zasad konstytucyjnych. Blok ten liczy obecnie około 10 posłów.

Radykalnie usuwa wągrzy

idealnie oczyszcza skórę, usuwa chropowatość t. zw. „e-si-ą skórkę”, nadejadę skórze eksaminat gładkość

MYDŁO MARMUROWE

3321

Lab. Chem. Farm M. MALINOWSKIEGO

Warszawa, ul. Chmielna 4

Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnych firmach.

Ostatnie w wiadomości sportowe.

Wyniki wczorajszych rozgrywek o mistrzostwo siatkówki pań

K. P. W. Katowice — Stradom Częstochowa 2:0 (15:8 15:2)

Polonia Warszawa — A. Z. S. Lwów 2:1 (15:8 14:16 15:8)

A. Z. S. Warszawa — Olza Kraków 2:0 (15:9 15:9)

Znicz Łódź — K. P. W. Pomerzanin 2:1 (16:14 15:17 16:14).

Jutro grają:
godz. 10 A. Z. S. Warszawa — Znicz Łódź.
godz. 11 Olza Kraków — Polonia Warszawa.
godz. 12 Olza — Znicz, godz. 16 A. Z. S. Warszawa — Olza, godz. 17 Polonia — Znicz, godz. 18 K. P. W. Katowice — K. P. W. Pomerzanin, godz. 19 A. Z. S. Warszawa — Polonia Warszawa.

Wobec wyjazdu A. Z. S. Lwów już w sobotę Stradom Częstochowa otrzymują punkty walkowerem i zajmuje w turnieju 7 miejsce, a A. Z. S. Lwów 8 ostatnie.

Delegacja ludności Zaolzia w Warszawie

referuje stan kupiectwa, rzemiosła i rolnictwa

WARSZAWA. W ub. środę zjechała do Warszawy delegacja kupiecka, rzemieślnicza i rolnicza z Zaolzia celem przedstawienia władzom centralnym postulatów gospodarczych Zaolzia.

Delegacja składała się z pp. Szczytnickiego, Lipki, Stonawskiego, Farnika, Smolarza, Fobera, Halamy, Początka,

prezesa O. Z. N. Waleczki, posła dra Bajorka i posła ks. J. Bergera.

W piątek dnia 20

PRZYJĄŁ DELEGACJĘ P. PREMIER

gen. Sławoj-Skłodkowski, któremu ks. poseł Berger przedstawił wszystkich członków delegacji i w krótkich słowach opisał sprawy, o które delegacji chodzi. Ponieważ p. premier musiał natychmiast odejść na ważne posiedzenie,

DELEGACJĄ ZAJĄŁ SIĘ

w jego imieniu p. minister Nakonecznikoff-Klukowski, któremu delegacja przedstawiła szczegółowo wszystkie sprawy, jakie interesują nasze kupie-

ctwo, rzemiosło i rolnictwo. P. Minister przyrzekł wszystkie postulaty dokładnie zbadać i w miarę możliwości je załatwić.

Po południu, w piątek, była jeszcze delegacja w Ministerstwie Opieki Społecznej a w sobotę w Ministerstwie Rolnictwa.

Delegacja odniosła najlepsze wrażenie. Wszyscy pp. ministrowie uważnie i cierpliwie wysłuchali szczegółowych referatów delegacji i incrowali się co do najrozmaitszych zagadnień naszego terenu i

OKAZALI GOTOWOŚĆ POMOCY dla naszych rolników, kupców i rzemieślników.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Niedziela, dnia 22 stycznia 1939 r.

Obrót towarowy polsko-czecho-słowacki

Ministerstwo przemysłu i handlu uruchomiło kontyngenty przyzwozowe dla Czecho-Słowacji w wysokości obowiązującej w roku ubiegłym — aż do odwołania. Od dnia 29 grudnia 1938 r. rozrachunek polsko-czechosłowacki odbywa się na zasadach clearingu za pośrednictwem Polskiego Instytutu Rozrachunkowego. Pozwolenia przywozu na kontyngenty czecho-słowackie umowne i kontyngenty autonomiczne wydawane będą przeto bez „kopii dla banku dewizowego”.

W dniu 16 stycznia r. b. weszło w życie obwieszczenie ministra skarbu z dnia 5 stycznia 1939 r., ogłoszone w Monitorze Polskim z 13 stycznia r. b. Wprowadza ono kontrolę specjalną obrotu towarowego polsko-czechosłowackiego.

W myśl tego obwieszczenia cały obrót towarami, pochodzącymi z polskiego obszaru celnego i towarami, pochodzącymi z Czecho-Słowacji, między polskim obszarem celnym a Czecho-Słowacją podlega t. zw. kontroli specjalnej, t. j. uzależniony jest od przedstawienia świadectw rozrachunkowych.

Świadectwa rozrachunkowe wystawiane będą na polskim obszarze celnym przez Polski Instytut Rozrachunkowy i będą ważne od dnia wydania do końca następnego miesiąca kalendarzowego.

Kronika gospodarcza

Krajowa

WIJAZD POLSKIEJ DELEGACJI HANDLOWEJ DO MOSKWI

Zgodnie z zapowiedzią, w dniu 18 bm. wyjechała do Moskwy polska delegacja handlowa pod przewodnictwem dr. Tadeusza Lychowskiego, naczelnika wydziału polityki i traktatów w ministerstwie przemysłu i handlu.

W skład delegacji wchodzi przedstawiciel ministerstwa zainteresowanych, jak również delegaci samorządu gospodarczego.

Rokowania rozpoczną się 19 bm. i będą miały na celu zawarcie umowy handlowej polsko-sowieckiej.

Rokowania potrwać około dwóch tygodni w Moskwie, a finalizacja nastąpi prawdopodobnie w Warszawie.

PROJEKT UTWORZENIA INSTYTUTU POPIERANIA WYNAŁAZKÓW

Szybki wzrost uprzemysłowienia kraju i brak należycie silnej i powszechnej akcji pomocy dla wynalazków w Polsce, skłoniło ministerstwo przemysłu i handlu do podjęcia zdecydowanych kroków w celu naprawienia wstępnego stanu rzeczy.

W związku z tym, ministerstwo uznało za wskazane powołanie do życia specjalnego instytutu popierania wynalazków i celem realizacji tego projektu utworzony będzie w najbliższym czasie komitet, który ustali zakres akcji pomocniczej, zarys potrzebnych środków technicznych i finansowych, wreszcie opracuje konkretny projekt struktury i organizacji instytutu.

Na przewodniczącego komitetu, przewidziany został przez ministra przemysłu i handlu dyrektor muzeum techniki i przemysłu w Warszawie inż. Kazimierz Jackowski.

Zagraniczna

REORGANIZACJA EKSPORTU W RUMUNII

Ostatni numer rumuńskiego Dziennika Ustaw zawiera rozporządzenie, przewidujące jednolite organizacje eksportów. Tylko osoby, będące członkami związku eksportowego i wpisane na listę eksporterów w rumuńskim ministerstwie spraw gospodarczych, będą miały prawo zaimować się wywozem. Celem tego rozporządzenia ma być racjonalizacja eksportu, wynajdywanie i zdobywanie rynków zbytu, wreszcie kierowanie wywozu do krajów, skąd najwięcej towarów Rumunia sprzedawała. Lista osób, uprawnionych do zajmowania się eksportem, będzie opublikowana w dzienniku urzędowym w ciągu bieżącego miesiąca.

NIEPOKÓJ W ŚWIECIE FINANSOWYM

Sceptyczne przewidywania ambasadorów Bullita i Kennedy o do rozwoju sytuacji europejskiej wywołały poważne zaniepokojenie w amerykańskich kołach finansowych, co znalazło swój wyraz w kształtowaniu się w ostatnich dniach sytuacji na amerykańskim rynku walorów.

Kwestia ubezpieczeń emerytalnych

Idea ubezpieczeń długoterminowych jest niewątpliwie słuszną. Zapewnia ona pracownikowi spokojną starość a i pracodawcę odciąża od obowiązków moralnego starania się o dalszy byt pracownika, który przepracował u niego kilkanaście czy więcej lat i stał się do dalszej pracy niezdolny. Rozwiązanie zagadnienia w drodze ubezpieczeń prywatnych dąłoby się przeprowadzić jedynie w odniesieniu do pracowników stosunkowo dobrze uposażonych lub do personelu wielkich firm. Reszta pozostałaby na bruku, gdyż objęcie mniejszych tylko zakładów ubezpieczeniem społecznym — przy wyłączeniu najlepiej uposażonych — absolutnie nie kalkulułoby się. To też wysuwany projekt, by przymus ubezpieczeń w stosunku do wyżej zarabiających ograniczyć do pewnego minimum i dać im możliwość dodatkowego ubezpieczenia się prywatnie — uznać należy za nierealny.

Ale praktyka nieraz daleko odbiega od idei.

Jest w całym systemie ubezpieczeń społecznych pracowników umysłowych pewien czynnik, budzący ciągle niepokój, a przejaw tego niepokoju przybiera nawet czasem prosto formę jakiejś psychozy. Rozszerza się i ugruntowuje wśród pracowników umysłowych przekonanie, że te składki, które płać na cele emerytalne, pójdą dla nich na marne, że

z tego nic nie będą mieli, że prędzej czy później cały system się załamie, że tylko w wyjątkowych wypadkach tacy, czy inni otrzymują, czy też będą mogli otrzymać zaopatrzenie emerytalne.

Te obawy mają swoje uzasadnienie, nie tyle w praktyce działalności ubezpie-

ze w miarę, jak wzrasta liczba emerytów, to tym więcej muszą płacić i tym silniejsze muszą też być ich podstawy finansowe, a przede wszystkim rezerwy, ażeby mogły uiszczyć się ze swoich zobowiązań. Ubezpieczenie na starość jest formą ubezpieczenia dla samopoczucia jednostki niezmiernie pożądaną. Nie można się więc dziwić, że stan finansowy ubezpieczeń wywołuje takie zainteresowanie, czy też zaniepokojenie.

Szukano już wyjścia z sytuacji na drodze mechanicznej podwyżki składek ubezpieczeniowych a nie uwzględnienie odpowiedniego projektu stało się w swoim czasie powodem głośnej dymisji jednego z dygnitarzy ubezpieczeniowych. Nie rusza się jednak właściwej strony zagadnienia mian. polityki lokacyjnej. Składki ubezpieczeniowe są tak kalkulowane, by łącznie z procentami wystarczyły w określonym czasie na utworzenie podstawowego kapitału, łącznie z procentami i fundusze zakładu ubezpieczeń winno się więc lokować o ile możliwości jaknajbardziej rentowne. A tego niestety u nas nie widać. I dlatego choć w systemie administrowania ubezpieczeń społecznych w Polsce daje się zauważyć ostatnio pewną poprawę, a w każdym razie widoczna jest dążność do poprawy, to jednak sam system nasuwa cały szereg zastrzeżeń i budzi wśród ubezpieczonych wątpliwości i obawy.

czalni, ile w teoretycznych podstawach jej systemu w ogóle, a u nas w szczególności. Jest oczywiście zrozumiałe przy systemie ubezpieczeń długoterminowych,

Współpraca rolnictwa śląskiego ze spółdzielczością

Struktura rolnictwa śląskiego, charakteryzująca się wybitną przewagą drobnych gospodarstw do 5 ha, powinna z natury rzeczy sprzyjać rozwojowi spółdzielczości rolniczej wszelkich typów. Jeżeli

tak nie jest, to należy zapisać to na karb niedostatecznej akcji propagandowej i uświadamiającej z jednej strony, i łatwości, z jaką rolnik może sprzedać produkty bezpośrednio na rynku bardzo chłon-

nym, o ile chodzi o teren Śląska. Na rynku jednak rolnik śląski styka się nie z bezpośrednim konsumentem, ale z ogromnym łańcuchem pośrednictwa, które obniża sztucznie ceny. Dzieje się to szczególnie w mleczarstwie. W rozumieniu tej żywej dla rolnictwa sprawy Śląski Związek Kolek Rolniczych rozpoczął na szeroką skalę zakrojoną akcję uświadamiającą rolników śląskich o korzyściach płynących ze spółdzielczego zorganizowania mleczarstwa i handlu produktami rolnymi. Pracę tę prowadzi Związek pod hasłem „każdy rolnik członkiem spółdzielni”. Sama zaś współpaca Związku ze spółdzielniami wyraża się członkostwem Kolek Rolniczych i jej placówek powiatowych w poszczególnych spółdzielniach. Oprócz tego sami rolnicy zapisują się coraz liczniej na członków spółdzielni. Pomysłny rozwój budowania pod kierownictwem Śląskiej Izby Rolniczej mleczarni spółdzielczych należy w dużej mierze przypisać zrozumieniu rolników dla tego rodzaju inwestycji. Spółdzielcze mleczarnie w Pszczynie, Lublińcu i Belszynie wypełniają już w pewnym stopniu dotychczasową lukę w zbycie mleka. W organizacji są dalsze dwie mleczarnie w Zorach i w Bieruniu Starym.

Konwersję pożyczek śląskich przeprowadza Bank Rolny

W związku z zawartą w Stanach Zjednoczonych umową dotyczącą konwersji 700 pożyczek dolarowej województwa śląskiego z 1938 r. wszystkie oddziały Państwowego Banku Rolnego przyjmują od krajowych posiadaczy do dnia 30 kwietnia r. 1939 włącznie obligacje wymienione pożyczki ze wszystkich kuponami, poczynając od kuponu płatnego w dniu 1 czerwca roku ub., celem przesłania do U. S. A. tych obligacji do przestem-

wiania na 4 1/2% w stosunku rocznym. Należność za kupon płatny 1 czerwca 1938 roku w wysokości 41 2/3% w stosunku rocznym będzie uregulowana przy odbiorze przestemplowanych obligacji.

Konwersję powyższej pożyczki przeprowadza wyłącznie Państwowy Bank Rolny w Warszawie oraz oddziały Banku w Białymstoku, Grudziądzu, Katowicach, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łucku, Pińsku, Poznaniu i Wilnie.

Sytuacja na rynkach rolnych

Na zagranicznych rynkach zbożowych panowała tendencja dość słaba. Według ostatnich obliczeń Międzynarodowego Instytutu Rolnictwa w Rzymie tegoroczne zbiory wypadnie jeszcze cokolwiek zwiększyć, tak iż ostateczna ich cyfra sięga 1.210 mln. q samej pszenicy. Zwłaszcza wysokie one były w Europie i Północnej Ameryce, natomiast cokolwiek niższe w Australii. Również znacznie więcej zebrano żyta, owsa i jęczmienia, natomiast mniej kukurydzy. Rzecz prosta, że usłowniana podniesienia cen w tych warunkach są bezowocne.

Na rynku krajowym sytuacja przedstawiała się niejednoznacznie. Zależnie od rynku wytwarzały się rozmaite koniunktury miejscowe, skutkiem czego częstokroć w jednym dniu na pewnym rynku ceny zniżkowały, a gdzie indziej zwiększały, na ogół zaś uległy bardzo nieznaczny zmianom. Zazwyczaj wszakże należy, że w styczniu wzrosła podaż zbóż i tym się właśnie tłumaczy pewne wahań na poszczególnych rynkach.

Z innych ziemiopłodów strączkowe utrzymały się na dotychczasowym poziomie, cokolwiek zdrożał lubin, wyraźnie zwiększa tendencja objęła wszystkie oleiste (rzepak, len, mak) oraz koniunktury, częściowo i nasiona okopowych pastewnych — buraków i marchwi. Zwiększały też i makuchy

— lniane i rzepakowe, co zwłaszcza dla gospodarstw produkujących mleko ma duże znaczenie. Ziemiaków na rynku jeszcze nie ma, ale zapewne wkrótce powinny się ukazać. Można oczekiwać pewnej wyższości cen, ponieważ z niektórych miejscowości nadchodzi wiadomości o przemarnieniu ich w kopcach niedostatecznie zabezpieczonych skutkiem raptownych mrozów w grudniu.

Na rynku zwierząt rzeźnych zanotować wypadła zniżka zupełnie wyraźna, większą w zakresie bydła i cieląt, mniejszą w zakresie trzody. Na uwagę zasługuje to, że obniżyły się zwłaszcza ceny w ich dolnej granicy, a wiadomo, że po tej cenie rolnicy przeważnie zwierzęta rzeźne sprzedają. Tłumaczy się to zarówno dużą podażą, jak po części obfociścią wszelkiego rodzaju dzierzmy i ptactwa domowego.

Na rynku masła nastąpiło pewne osłabienie. Ceny obniżyły się o 20 gr na 1 kg. Oryginalnie przedstawia się sytuacja w zakresie jaj, wówczas bowiem gdy towar ciężki gwarantowanej świeżości zwiększał, to lżejszy — odwrotnie — obniżył się w cenie. Jest to wywołana ilustracją struktury naszej produkcji jajczarskiej, nastawionej głównie na towar średni, wówczas gdy rynek odczuwa brak towaru lepszego, nadającego się na eksport.

AMERYKAŃSKI PLAN CZTEROLETNI

Do Izby Reprezentantów Stanów Zjednoczonych wpłynął projekt czteroletniego planu gospodarczego, ujętego pod kątem potrzeb gospodarki wojennej. Projekt przewiduje przede wszystkim uzupełnienie zapasów surowców niezbędnych na wypadek wojny. Realizacja tego planu wymagała by 25 mln. dolarów rocznie. W uzasadnieniu projektu podkreślono niepewność ogólnej sytuacji międzynarodowej.

W sprawie węgla bunkrowego

Jak donosi agencja Kabel, zawarte zostało międzynarodowe porozumienie przedstawicieli handlu węglem bunkrowym. W związku z tym powstała w Londynie International Federation of Bunkering Depot Proprietors, grupująca firmy z Anglii, Francji, Niemiec, Indji, Brytanii, Ameryki Płd., Turcji, Hiszpanii, Portugalii, Egiptu i Burmy. Polska narazie do porozumienia nie przystąpiła.

FLAVIA STENO

Widmo przeszłości

autoryzowany przekład z włoskiego Halszki Wiśniewskiej

(Ciąg dalszy)
— Ale co się stało w „Excelsiorze”?
— Falchieri i Goffredi pospierzchali się.
— Nie?
— Tak. Carletto był przytym. A nawet był jednym z tych, którzy ich rozdzielali. A wczoraj był pojedynk.

„Excelsiorze” słyszał wymawiane twoje imię. Zdaje się nawet, że Falchieri rzucił się na Goffrediego właśnie w chwili, gdy się wymawiał. Wszyscy jednak przyznali rację Falchieriemu, wiesz? Ale naprawdę, Bianco — dodała Gianna, patrząc na przyjaciółkę — powiedz mi, czy naprawdę nie się pod tem wszystkim nie kryje?
— Nie — odparła krótko dziewczyna.
— To dziwne.

Maria — że Marlo Falchieri pospierzchował się z Goffrediem o ten głupi incydent, jaki zaszedł wtedy, gdy wracaliśmy o statnejie lekcy u Goffrediego.
I opowiedziała pokrótce całe zdarzenie, modyfikując je nieco.
— Goffredi uważał, że, ofiarowawszy mi miejsce w swym wozie, ma prawo obwozić mnie nie po całym Rzymie i afiszować się z mną, a ja rozgniewałam się, gdyż zgodziłam się tylko na odwiezienie do domu. Gdy mi robiłam na ten temat wyrzuty, w sposób dosyć żywy, przechodził właśnie Mario Falchieri, który nas zobaczył, a może i zrozumiał o co chodzi. Dość, że zbliżył się, jakby chciał przytężyć się z Goffredim: ten musiał zatrzymać auto, a ja skorzystałam z tego i wyniknęłam się do domu.
— Ach! Teraz rozumiem. Bez wątpienia Goffredi miał pretensje do przyjaciela, że przeszkodził mu w przejażdżce z tobą. Kto wie, jak się wyraził, on

jest taki płytki i głupi! Falchieri, który nie znosi żartów, zirytował się... Pokłócił się naprawdę. Po tym, spotkawszy Falchieriego w „Excelsiorze”. Gięto chciał być dowcipny, musiał żartować na temat tego zdarzenia, wyniknęło mu się twoje imię i afera gotowa...
— Może być, że tak było.
— Napewno tak było, założę się. Opowiem to dzisiaj bratu; pozwolisz prawdę?
— Ależ proszę cię!
— W ten sposób znając sprawę, będzie mógł odpowiednio poinformować przyjaciół.
— Dlaczego? więc osmiedlają się insynuować coś? — spytała Bianka - Maria podenerwowana.
— Nic poważnego, moja kochana. Uważają tylko, że Falchieri jest zazdrośny o Goffrediego.
— Głupcy!

(Ciąg dalszy nastąpi)

TABELA LOTERII

(NEURZĘDOWA) z dnia 20 stycznia

I i II ciągnięcie

GŁOWNE WYGRANE

Stoła główna wygrana 5.000 pańia na nr.

1. 20.000 na nr. 17623
2. 15.000 na nr. 27123
3. 10.000 na nr. 9126
4. 5.000 na nr. 78190
5. 2.000 na nr. 1853
6. 1.000 na nr. 12540 20460 31940
7. 500 na nr. 84270 89080 90402 112670 132106 154602

1. 1.000 na nr. 1205 1649 2806 17445 37240 55188 6096 82414 62780 68084 6359 74808 81255 80990 94702 90011 99714 104945 105640 104919 107718 112478 125548 120075 153869 152794

Wygrane po zł 250

238 406 43 535 748 830 73 1038 138 282
881 146 945 2071 135 70 618 924 67 3102
268 145 56 69 691 778 878 914 31 77 4332
590 651 792 818 949 577 467 872 928 66
229 61 643 895 7090 125 26 278 315 69
469 82 595 610 710 808 37 48 78 8041 117
44 235 93 96 311 585 601 3 9 74 733 9037
92 197 331 67 433 707 710 37 847 11317 406
10217 87 940 52 70 110 37 847 11317 406
576 683 737 87 67 68 12035 38 116 96 91
88 532 44 629 809 44 908 43 12035 317 73
418 94 616 768 810 918 14006 24 105 47
84 334 400 23 604 817 942 49 13114 394
793 803 912 16058 103 27 43 239 44 48 601
59 944 17024 39 104 250 70 37 317 476 96
881 646 76 918 18067 92 294 383 453 338
54 614 26 86 836 99 934 74 19137 301
32 449 518 708 25 84 904
20003 82 115 259 98 501 52 655 723 46
871 89 21066 89 275 83 618 956 22018 83
545 419 76 94 647 48 767 872 928 48
83 23186 221 27 97 326 642 534 71 646 69
702 23 879 24047 134 220 37 401 89 564
61 15 791 98 912 34 29 2662 60 109 43
81 74 302 82 84 90 413 528 633 860 79
26156 267 537 539 730 800 10 27383 421
71 793 95 801 93 926 28014 53 168 94 266
304 94 59 415 75 618 66 623 614 29035 70
71 274 347 83 92 419 43 733 713 23 26 846
82 970 93
30127 63 361 416 688 764 818 79 928
31086 115 219 532 633 729 34 846 75 919
58 69 81 32111 345 52 640 37 729 913 39
35016 126 33 323 83 594 602 3 716 62 42
95 896 34311 275 399 410 512 15 44 96 601
725 907 76 35172 389 307 38 90 618 39 701
29 814 15 32 60 36019 44 179 82 273 78
428 592 663 717 915 37002 359 466 368 60
86 822 909 49 82
38111 254 349 500 21 26 778 848 74
98 948 62 39017 106 26 226 61 397 403
48 519 655 764 889 964
40029 104 262 435 528 77 612 919 61
99 535 49 90 637 84 779 62433 432 740
12 63 826 31 201 71 331 61 74 413 29
159 297 523 625 714 970 98 44005 9 30
249 382 400 517 86 620 68 729 926 33
45036 100 97 98 99 372 468 506 61 628

Aby wygrać — trzeba grać, a jak grać — to u KAFTALA

Losy do IV-iej klasy są jeżdże do nabycia. Ciągienie trwa do dnia 24 bm.

72027 47 228 433 57 549 738 38233 587
890 934 39064 319 592 730 45 855 901
80022 118 241 32 40 81 688 151 75
43373 96 509 45 791 44064 77 877 46010
259 353 44 4764 48035 552 614 49182
830 330 770 894 954
84022 118 241 32 40 81 688 151 75
857 116 18 95 51077 107 338 402 41 21
73 739 52285 588 718 53065 221 390
630 34256 344 500 618 53109 230 95 361
731 830 36055 135 738 56 835 57104 26
313 779 863 909 58123 661 975 59929 44
415 56 634 964
60208 354 420 85 96 61688 62067 197
283 676 632 43005 75 172 74 91 230 317
842 792 902 22 64008 238 514 49 751 939
65171 377 674 709 66058 400 756 910
67058 99 114 57 356 496 787 82 860 14
812 95 64239 93 543 780 748 891 69327
541
76445 228 50 550 602 856 925 21209
34 264 405 639 784 72171 276 918 69
73041 357 657 71 74036 320 24 761 294
922 73154 506 24 874 806 78373 423 84
66 458 928 77003 938 78083 84 103
900 713 37 890 984 79123 55 290 693
760 91 964
80137 375 469 553 790 855 983 81021
122 42 830 694 82241 49 324 411 758
874 83019 864 84004 732 89221 399 490
748 895 86126 80 684 730 867 87147
89 316 598 667 930 34 88163 603 638
709 904 97 89057 136 499 397
903126 32 428 538 693 92063 123 368
935 92030 236 66 364 45 432 624 867
93296 391 622 122 49535 37 98 93062
249 94 318 26 438 671 864 965 96242 371
430 612 35 900 97030 501 962 98033 608
99104 30 390 711
100031 33 313 427 101669 922 128066
324 540 45 908 103011 266 748 154 104049
64 281 388 422 105378 299 435 610 619
102589 873 210733 48 325 468 746
81 849 84 958 70 103446 50 951 975
109016 367 585 605 707 962
110265 440 67 642 111429 617 723
112204 323 712 113083 428 648 852
114147 289 302 520 664 799 115236 537
89 647 846 83 116079 860 117190 300 61
87 831 112830 399 605 42 868 119204
327 590 605
120179 237 121170 606 738 836 122032
824 989 866 123198 237 329 46 927 85
98 858 900 124006 548 651 125219 591
608 27 816 902 126218 360 527 38 604
120 127150 420 511 749 128215 307 430
955 964 74 988 129347 55 870 990 99
130299 603 962 131059 101 286 723
132761 133997 423 600 134005 164 392
674 97 903 136098 266 536 137034 39
373 86 311 68 632 728 138001 142 532
97 651 751 856 139004 180 86
140154 216 17 519 83 71 141459
142130 62 536 642 734 143130 317 796
144494 513 672 145021 821 146073 123
744 607 36 712 147172 524 313 86 418
699 148115 493 617 41 149067 518
150280 89 643 906 73 151313 223
543 465 670 152062 324 552 952 153099
114 71 385 462 879 548 908 99 411 66
159131 318 491 718 904 13 150247 338
96 566 98 640 862 970 157047 135 382
440 642 768 158424 579 983 159039 45
87 384 433 936 700

Wygrane po zł 250

134 219 27 393 501 788 809 121 198
45 556 81 708 74 909 2277 408 28 54
586 96 684 3178 449 69 554 660 758 4013
344 740 910 914 6022 38 356 434 50
582 7032 311 494 657 8003 611 99 780
141019 209 314 47 55 438 44 576 81 606
719 890 144121 78 210 31 429 550 614
783 892 145036 45 124 86 205 389 463
77 807 738 146149 51 126 443 46 51 315
98 614 714 1485 92 222 94 464 535 632
22 738 967 85 96 148016 28 288 409 507
37 62 81 95 704 37 79 801 942 149047 56
77 22 62 600 813 730 850 929
150050 381 455 664 825 67 939 40 97
151116 58 233 337 548 87 702 43 94 957
68 79
151024 104 59 232 58 64 654 776 979 153416 658
956 154032 366 75 96 41 78 514 18 76 622 36
712 34 831 37 515 5044 79 130 226 65 334 42 96
455 62 74 77 815 48 97 440 96 150604 79 60
600 20 546 634 718 812 915 157110 26 67
367 64 400 850 915 21 158009 41 20 70 308
79 447 558 671 777 852 159057 77 149 200
19 81 403 68 733 837

III ciągnięcie

Wygrane po zł 250

191 372 88 462 847 1294 537 824 83
830 620 103 825 3540 92 350 92
4013 403 687 711 5034 186 277 374 586
637 6311 437 97 912 703 13 889 7247 635
789 82739 338 625 934 9557 699 981
10114 51 80 205 559 11383 93 632 891
12160 20 718 680 798 13213 76 307 30
530 761 902 10407 130 283 524 891 934
15203 509 67 825 16049 572 17085 418
762 749 844 18117 319 800 843 96 19182
390 422 341 926 28
29109 228 330 71 451 922 663 770 79
21347 59 96 565 904 22032 62 330 556
700 910 23185 606 32 708 955 24051 203
96 792 894 25443 43 513 26134 312 457
919 771 98 2713 418 376 407 606 764 877
14 911 93 691 707 718 804 901 65 48009
29 32 714 821 633 965 90 49126 265 495
99 538 51 65 608 72 812 24 917 53
50008 10 108 37 78 375 67 455 91 632
99 771 96 5304 118 376 407 606 764 877
907 41 520314 314 312 406 606 764 877
49 53017 24 44 198 314 19 448 49 89
532 621 37 64 926 60 76 54096 300 36 54
507 59 637 713 32 844 963 55133 238 521
70 621 96 952 816 982 56013 315 33 412
689 57019 253 343 9 610 745 58072 231
74 363 618 24 38 704 933 59010 17 74
266 321 25 66 99 425 42 511 638 883
94 97 953
60084 107 6256 127 367 89 463 558 844
97 962 75 2191 159 305 55 84 407 540
620 51 758 874 81 971 90 91 62056 134
241 416 87 381 92 602 92 703 16 843
12019 19 8 2130 48 525 348 410 137 260
611 18 838 961 70 84 64044 110 63
307 11 455 944 800 945 65106 25 210 27
345 410 47 509 47 635 761 816 68 958
90 66 140 248 394 494 98 749 66 857 61
74 91 98 673 92 74 943 692 931 853
68008 29 43 160 202 80 323 90 470 661
187 69112 29 358 84 594 98 602 90 733
68 807 31 901 32

PRZEZ POMYŁKĘ

— Wieszajcie wam, Mchaliwo, całą wieść o was gda. Ale jak zdobyliście się na odwagę, żeby odebrać złodziejce?
— Ach, to było przez omyłkę. Było ciemno, myślałam, że to mój sławny wróg z szynku...

NIEPORÓZUMIENIE

— Macieja, a gdzieś to idziecie?
— Do weterynara.
— A co się stało?
— Koń mój nie kopnął w głowę.
— No, to dlaczego idziecie do weterynara, a nie do doktora?
— A bo mnie n.c. — ino koniow! kopciło pędło...

Wielka wygrana

z 50.000

na Nr 76498 — padła dnia 19 b. m. w znanej ze szczęścia kolekturze

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 154 — Konto P. K. O. 18.814

Losy I-iej klasy są już do nabycia

IV ciągnięcie

GŁOWNE WYGRANE

Stoła główna wygrana 20.000 pańia na nr.

1. 20.000 na nr. 6400
2. 15.000 na nr. 34314
3. 10.000 na nr. 8940 11917 11988
4. 5.000 na nr. 1208 2082 7282

Z HUT i KOPALNÍ

Niedziela, dnia 22 stycznia 1939 r.

Na froncie pracowników umysłowych

Na 31 stycznia br. związki pracowników umysłowych na Śląsku wypowiedziały układ zbiorowy obowiązujący w ciężkim przemyśle od dnia 20 sierpnia 1937 r. Wypowiedzenie to wiąże się z żądaniem przez pracowników umysłowych poprawy ich dotychczasowych uposażeń o 10 procent. Początkowo związki wysunęły także postulat oparcia zaszerogowania na nowych korzystniejszych podstawach. Ponieważ jednak do sprawy tej nie zebrano jeszcze całkowitego materiału i ponieważ materiał ten jeszcze ciągle napływa od pracowników umysłowych — związki postulat ten wycofały.

Równocześnie związki wypowiedziały tabelę plac obowiązującą w przemyśle przetwórczym i w handlu, także z myślą użycia ją podwyżki dotychczasowych plac.

Wysuwając żądania podwyżkowe związki opierają się na fakcie, że w roku 1934 nastąpiła nieuzasadniona osmioprocentowa obniżka plac, której arbitraż z roku 1937, podwyższając placę od 4 do 6 procent, nie wyrównał. Ponadto w przemyśle nastąpiła poprawa, której jednak pracownicy umysłowi nie odzuli.

Obok generalnej podwyżki plac związki wysuwają żądanie zrównania plac pracowników biur mierniczych z placami pracowników laboratoriów. Żądanie to umotywowane jest faktem, że przy obecnej organizacji pracy na kopalniach odpowiedzialność pracowników biur mierniczych wzrosła — a więc odpowiednio do tego powinny wzrosnąć i pobory.

W toku dotychczasowych bezpośrednich rozmów, jakie toczyły się między zainteresowanymi stronami, wymieniono poglądy na zaistniały spór i uzgodniono, że dalsze rozmowy podjęte będą 24 stycznia.

Równoległe z pertraktacjami o placę w przemyśle i handlu w górnośląskiej części województwa, związki przygotowują się do zawarcia układu zbiorowego dla pracowników umysłowych zatrudnionych w przemyśle na Zaolziu. Podstawą do dyskusji przy pertraktacjach będzie przygotowany przez związki projekt układu zbiorowego oparty na umowie kolektywnej, jaka dotychczas obowiązuje pracowników umysłowych na Zaolziu z uwzględnieniem korzystniejszych warunków, jakie dają pracownikom umysłowym polskie ustawodawstwo socjalne.

Na marginesie spraw uposażeniowych pracowników umysłowych przemysłu zaolziańskiego zaznaczyć należy, iż przedstawiciele związków zawodowych odbyli w początkach stycznia konferencję z przedstawicielami Ministerstwa Opieki Społecznej pp. dyr. Nakoniecznikow-Klukowskim i nacz. wydz. Brunnerem w kwestii ubezpieczeń zastępczych, które dość silnie rozbudowane były w poszczególnych tamtejszych zakładach pracy. Pracownikom umysłowym na Zaolziu zależy na tym, aby wspomniane ubezpieczenia zostały utrzymane, albowiem użycie procent spośród zainteresowanych urzędników nabyło już prawa materialne związane z tym ubezpieczeniem. Sprawa ta o tyle komplikuje się, że kapitały ubezpieczeń zastępczych niektórych zakładów pracy pozostały w Czecho-Słowacji, podczas kiedy większość ubezpieczonych pozostaje w obrębie Państwa Polskiego.

Jak się dowiadujemy, rozwiązanie tej sprawy uzależnione jest w dużej mierze od rozliczenia, jakie dokonane zostanie między Polską a Czechosłowacją.

Zmiany u Donnersmarcka

Gen. dyrektor zakładów górniczych przemysłu ks. Donnersmarcka w Świętochłowicach p. inż. Buzek został przeniesiony do Górniczo-Hutniczej Sp. Akc. w Trzyczcu. Miejsce jego w Świętochłowicach zajął p. inż. Todtleben.

W poniedziałek zapadnie orzeczenie w sporze o zarobki w przemyśle hutniczym na Zaolziu

Jak już pokrótce informowaliśmy, w ciągu czwartku i piątku odbywały się w Cieszyńcu Zachodnim pod przewodnictwem głównego inspektora pracy dyr. Klotta posiedzenia komisji rozjemczej dla sprawy taryf plac i zaszerogowania w przemyśle hutniczym na Zaolziu. Z ramienia Polskiego Związku Metalowców ZPZZ w posiedzeniach uczestniczyli gen. sekr. St. Bajdur oraz sekretarz okręgowy Jan Sitek z Katowic i Cieniecza. W toku obrad uzgodniono wiele spraw spornych. W sprawach spornych co do których nie dało się uzyskać porozumienia, a przede wszystkim w sprawie wysokości zasadniczych stawek — w poniedziałek w południe komisja wyda orzeczenie, które

obowiązujące będzie obie strony. W ciągu soboty ubiegłej toczyły się także rozmowy w górnictwie, przy czym z ramienia Polskiego Związku Górników ZPZZ w rozmowach tych uczestniczył gen. sekr. Ryszkowski. Rozmowy te miały na celu dojście do porozumienia w pozostałych spornych sprawach, a specjalnie w sprawie plac w koksowniach.

Żądania pracowników handlowych

Ostatnio odbyło się w Katowicach zebranie członków koła Katowice-Srodmieście PZP, na którym po wygłoszeniu referatu przez sekretarza związkowego p. Jerzego Dulowskie-

go uchwalono następującą rezolucję: Z uwagi na fakt, iż placę taryfową pracowników handlowych obowiązującą na terenie województwa Śląskiego są placami taryfowo najwyższymi, oraz że względu na korzystne położenie gospodarcze w handlu, członkowie koła PZP, Katowice-Srodmieście domagają się podwyższenia plac taryfowych w handlu o 15%.

Odnaczeni metalowcy

Ostatnio odnaczeni zostali Brązowym Krzyżem Zasługi za pracę na polu społecznym i zawodowym następujący członkowie Polskiego Związku Metalowców ZPZZ — Jan Kuźnik z Chorzowa, Kondziolka Jan z Chorzowa, Jaszczyk Jan z Katowic-Debur, Wierczok Michał z Katowic-Zalęża, Wójcik Leon z Szopienic, Osmański Franciszek z Szopienic i Dyrdy Piotr z Bykowny w woj. śląskim.

PIERRE NORD

LINIA MAGINOTA

(Podwójna zbrodnia na linii Maginota) Przekład autoryzowany z francuskiego

65) — No, dobrze — przeciął kapitan. Nie zasłyszni jeszcze tak daleko. Na razie plutonami na pozycje. Marsz!

Był jednak bardziej wzruszony, niż to okazał.

Ponieważ pluton Le Guenna odchodził ostatni, zatrzymał na chwilę młodego oficera.

— Vox populi — rzekł. — Co za instynkt! I co za zapall! Żadna agitacja ich nie zmieni! Oni chcą wszystko wiedzieć i rozumieć. W przeddzień bitwy pod Austerlitz cesarz, który znał ich lepiej, niż ktokolwiek, objaśniał im przy ogniskach plan bitwy. Działaj nikt już do nich nie przemawia... Mniejsza o to. Floret ma rację. Gdyby to ode mnie zależało, powiedziałbym im całą prawdę.

— Więc sytuacja jest aż tak poważna, panie kapitanie?

— Mam wrażenie, że źle się dzieje. Wiczorem jeszcze pomówimy.

Olbrzymie podziemne miasto zaczynało tętnić życiem, życiem uregulowanym, metodycznym, bez niepotrzebnych wysiłków, bez marnotrawnego pośpiechu.

Tymczasem więc w rotundzie, w której obecnie przebywał, Ardant starał się odesłać myśli od prawdziwych trosk, po prostu złął się w jedność ze swoją załogą, począł żyć życiem fortu.

Nasunęło mu się porównanie: całość fortu była olbrzymią fabryką wojenną, fabryką, której piętro było tylko jednym wielkim warsztatem. Warsztatem nowoczesnym, wyposażonym w najbardziej ulepszone maszyny śmiertelności, których pracownicy idealnie wyszkoleni, dawali maksimum korzyści przy zużyciu minimum sił ludzkiej. Plan był prosty: dokoła rotundy B znajdują się uruchomione przez kapitana działka poszczególne powierzonego mu odcinka. W końcu korytarzy — cel i racja bytu: maszyny, maszyny do zabijania, oddane pieczy poruczników, dowódców plutonów.

Na kilkaset metrów pod ziemią jasno było, jak w biały dzień. Na głównym posterunku już komunikację radiową uzgodniono. Aparaty zamilkły. Telefonisci sprawozdali połączenia i czekał: teraz ze słuchawkami na uszach. Nieco dale, ludzie, którzy mieli objąć służbę dopiero za osiem czy sześćnaście godzin, układali się do snu w izbach

sypialnych. Pałace napełniali kotły centralnego ogrzewania i otwierali dopływ wody do rur.

Ciężarówka z ruchomym dnem wysypiała węgiel do specjalnych piwnic. Mały pociąg elektryczny na torze, biegnącym do remizy w galerii A, odczepiał bezzestannie dwa zamknięte wagoniki służące do wywożenia śmieci, oraz dwie platformy, obłożone prowiantami dla kompanii — na dwadzieścia cztery godziny. Kucharze chwytali prowianty i przygotowywali wieczorny posiłek na wielkich piecach gazowych. Rusznikarz sprawdzał działanie urządzeń warsztatowych. Drużyny robotnicze wyciągały ze składów broń, delikatne sztuki, które montuje się dopiero w ostatniej chwili i amunicję. Obecnie materiał ten składano na wózkach, które unosiły go szybko i dyskretnie po szynach ku stanowiskom ogniowym.

Na rozkaz kapitana Ardanta syreny alarmowe zawyły krótko i szorstko, przerywając pracę tylko na chwilę. Na dany znak jeden z ludzi przekreślił ręką i silny prąd powietrza, ostry i regularny, przeszedł przez korytarz: w ten sposób sprawdzono działanie urządzenia, służącego przede wszystkim do oczyszczenia atmosfery z ewentualnych gazów trujących.

Wszystko szło gładko na odcinku kapitana Ardanta, który właśnie udał się na inspekcję placówek swoich poruczników. Każdy korytarz kończył się małym placykiem, niejako miniaturą rotundy, obduktą przez trzy czy cztery posterunki, czyste i jasne, jak wieżyczki okrętowe, do któ-

rych świeże powietrze dochodzi przez szperlence. Ludzie z plutonu dyżurnego, rozpoczynający swoje cierpliwe zadania obserwatorów, trwali przy aparatach optycznych, ukazujących im całe pole na wysokości oczu, z ramieniem przy kolbie broni, umieszczonej pomiędzy skrzynkami z amunicją. Podoficerowie sprawdzali broń, amunicję, aparaty i mechanizmy.

Wystarczyłoby jednej sekundy, jednego rozkazu, a każdy z tych ludzi wykonałby kilka prostych i dobrze znanych ruchów i cała okolica zamieniłaby się w nieprawdopodobne piekło.

Ardant kończył obchód na swoim własnym punkcie obserwacyjnym, na swoim posterunku bojowym, którego nie opuścił, gdy zawiśnie nad nimi prawdziwa groźba. Odtąd też co noc pilnować go będzie oficer dyżurny, jak oficer marynarki mostu kapitańskiego.

Tak bardzo przejął się tymi przygotowawcami, że omal nie spóźnił się na odprawę do majora Malatrea. Gdy wrócił stamtąd, zastał swoich trzech oficerów przy stole w jadalni, wyraźnie wygodnionych. Apetyt przezwyciężył ciekawość. Gły tylko kapitan zajął swoje miejsce, młodzi ludzie formalnie rzucili się na zakąski. Po długiej chwili milczenia odezwał się wreszcie Capelle:

— A teraz filozofujmy. Czy dowiedział się pan kapitan czegoś interesującego, panie kapitanie?

— No nareszcie! — wykrzyknął Ardant.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Śląski bazar, który wypłeni tandetę

(ors) Na obszarze województwa śląskiego istniały od szeregu lat dwa towarzystwa, mające na celu popieranie przemysłu ludowego: jedno w Częstochowie, drugie w Katowicach. Na życzenie wojewody śląskiego obydwie towarzystwa połączyły się w jedno pod nazwą

Dział ceramiki w Śl. Bazarze Ludowym w Katowicach.

„Śląskiego Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego i Chałupniczego” z siedzibą w Katowicach, tworząc w ten sposób jedną z najpiękniejszych placówek kulturalnych.

Zadaniem Towarzystwa jest wnikanie w wartości kulturalne ludu śląskiego, objawiające się swoistą dla niego twórczością rękodzielniczą. — Zdajemy sobie sprawę z tego, że Śląsk przemysłowy w pełnym tego słowa znaczeniu należy do przeszłości, wyparty z łona tandetą fabryczną. Nie mniej jednak nie wolno nam zapominać, że dorobek kulturalny ludu śląskiego nie powinien zniknąć wypłeniany nową, zwaną kulturą dnia dzisiejszego, lecz musi być pielęgnowany, tak, by powstawały nowe wartości, oparte jednak o tradycyjne cechy charakterystyczne śląskiego ornamentu.

...Dążeniem Towarzystwa było utworzenie łączności między twórczością ludową i chałupniczą, a rynkiem zbytu. Tym łącznikiem jest Śląski Bazar Ludowy, koncentrujący w sobie całą wytwórczość ludową i ułatwiający jej wyzbycie. Bazar jest wypra-

Są to fragmenty z przemówienia, jakie wygłosił zaszczytnie znany w Polsce śląski folklorysta inż. Henryk Hiess z Częstochy, prezes Towarzystwa, przemówienia wygłoszonego na otwarciu pierwszego na Śląsku bazaru ludowego, które odbyło się w ubiegłą niedzielę, dnia 15 stycznia. O uroczystości tej jak i o lokalach Bazaru, mieszczącego się w Katowicach przy ul. Pocoutowej 11 „Polaka Zachodnia” pisała w swej kronice. A teraz kolej na omówienie działalności, a raczej produkcji Towarzystwa i wystawionych w Bazarze wyrobów.

Bez przesady można stwierdzić, że liczne warsztaty, ośrodki pracy, których zadaniem jest jak największe zatrudnianie bezrobotnych ze Śląska oraz doskonałe zakłady i postawienie na możliwie najwyższym poziomie jakości produkcji — wytwarzają wszystkie, co określamy mianem wyrobów ludowych: Od ceramiki, po przez przerobkę wełny, tkactwo, jedwabnictwo i zielarstwo, kornkarstwo, hafciarstwo, a skończywszy na wyrobach drzewnych i metalowych.

Wyroby te są produkowane w warsztatach, będących sekcjami Towarzystwa oraz produkują je chałupnicy, zrzeszeni w tym Towarzystwie. Większość warsztatów to jednocześnie szkoły zawodowe, jak na przykład znany już powszechnie „Trzechlecie” kursy garncarzo-kafłarskie w Strumieniu” pod kierownictwem prof. Szafrańka.

Może na bogatszą dziedzinę pracy Towarzystwa jest ceramika. Wytwarza się ją na podstawie starych wzorów w wspomnianej szkole w Strumieniu, a ostatnio w niedawno odzyskanym Jabłonkowie, gdzie wskrzesza się tradycyjną ceramikę Jabłonkowską. Ceramikę stylizowaną, bardzo dobrą w formie i barwie wytwarza szkoła strumińska oraz pracownia ceramiczna artysty malarza J. Matuzoska w Dąbrówce Małej, subwencjonowana przez Towarzystwo.

Również intensywną pracę wykazał się dział przerobki wełny, raczej ośrodek pod nazwą „Pródców Wełny w Brennej”, posiadający własny budynek z mechaniczną zgrzeblarką i podemem kieralowym. W Brennej odbywają się kursy czyszczenia wełny, kursy przędzenia i tkactwa oraz prace na zgrzeblarkach.

Tkactwo zajmuje osobny dział, skoncentro-

wany w ośrodku myśliwickim pod kierunkiem p. Obrębiń, gdzie wykonuje się dywany, makaty, kilimy i materiały na obicia mebli.

Koronki, jakie wychodzą z warsztatów Towarzystwa zdobyły sobie już w całej Polsce rozgłos. Istnieje kilka ośrodków, przede wszystkim w cieszyńskim, pracujących pod kierunkiem p. inżynierowej Riosowej; zatem w Koniakowie pod nazwą „Koronka Koniakowska” gromadzą pracownice w Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa, produkujące majsterstwy, odznaczające się niesterną robotą i czystością stylu. Koronki koniakowskie są poszukiwane w kraju i zagranicą, stanowią niedoceniony wzór piękna ręcznej pracy. Prócz Koniakowa istnieją jeszcze znany ośrodek — w Strumieniu, gdzie pod kierunkiem instruktorki p. Jaroszewskiej powstały cacka, które ozdabiać można w katowickim Bazarze, a niedługo podczas międzynarodowego zjazdu FIS w Zakopanem. — Na Śląsku Cieszyńskim zorganizowało Towarzystwo dalsze placówki produkcyjne koronczarskiej, w Cisowicy, Golezowie i Wiśle. Na terenie górnośląskiej części województwa — wybija się ostatnio ośrodek koronczarski w Niemińskich Śl., który założył i wyrobami hafciarstwa. Dział ten, prowadzony przez p. Korytowską-Mendlową, postawiony na wysokim poziomie ma na celu nie tylko

Piękny zakątek w Śl. Bazarze Ludowym w Katowicach.

kierowanie pracami hafciarzy ale i zbieranie oraz opracowanie starych motywów śląskich. Sekcja siemianowicka również zajmuje się propagandą stroju śląskiego.

Znaczną produkcją poszczycić się może

Świeclica Śl. Tow. Pop. Przemysłu Ludowego i Chałupniczego w Częstochowie.

dział drzewny Towarzystwa. Dotąd istnieją ośrodki w Pawłowicach, gdzie wśród bezrobotnych stolarzy i rzeźbiarzy powstała placówka wytwarzająca urządzenia meblarskie w stylu ludowym — a nadto ośrodek pracy młodzieży rekodzielniczej w Nowym Bytomiu, ośrodki rzeźbiarsko-stolarskie w Brennej, Istebnej i — ostatnio w Hermanicach na Zaolziu, gdzie do współpracy Tow. przysłało słynnych rzeźbiarzy ludowych Nitkę z Będziewic Górnych i Świdzka z Karwiny.

Osobny dział działalności i produkcji Towarzystwa tworzą ośrodki wyrobów metalowych: w Małej Dąbrówce i Nowym Bytomiu. Nadto projektowane jest założenie placówki przemysłu żelaznego na wzór chałupniczej produkcji metalowej w Świątkach pod Krakowem, gdzie wybrał się słynny kłódkę świątkowską. Do zamierzeń Towarzystwa, jeśli idzie o dział metalowy — należy uruchomienie pracowni galwanoplastyki, która będzie wyrobić efektywne i niedrogie pamiątki ze Śląska (medalony, „snygnę” itp.). Nie trzeba dodawać, że wytwórczość tego rodzaju będzie bardzo poważnym czynnikiem propagandowym, ważnym elementem wytwórczości pamiątkarskiej. W związku z tym pozostaje jeszcze sprawa ostatecznej poprawy galerii z węgla, bardzo popularnej i charakterystycznej na Śląsku. Nozalanie od tego wszystkiego w planach Towarzystwa leży utworzenie działu zabawkarского.

Ostatnio powstały w Katowicach „Bazar” gromadzi te wszystkie, podane już wyroby, dzieła pracowni ośrodków lub chałupników, wyroby czyste ludowe lub stylizowane. Obszerny, niezwykle gustownie urządzony lokal daje bogatą rewję mało jeszcze rozpoznawczym na Śląsku wyrobów. Dotychczasowe ośrodki sprzedaży, założone przez Towarzystwo w Częstochowie (Świeclica), Wiśle, Ustroniu, a ostatnio w Boguminiu — prosperują znakomicie, wykazują, że dzisiaj nastąpił renesans sztuki ludowej, że odczuło jej piękno, postanowiono wyrugować tandetę jak z łaski i nielaski zaborców, chcąc nie chcąc musielśmy zapłacić mieszkanca.

Katowicki „Bazar” spełni te same, o ile nie większą rolę, aniżeli cztery placówki handlowe Towarzystwa: nauczy nas odczuwać piękno sztuki ludowej; zmusi do wypienienia z naszych domów bezwartościowych, jakże często całkiem pozbawionych smaku, niereźwicz chamskich „ozłob”. Będzie dobrą szkołą umiłowania śląskiej sztuki ludowej, niesłuszy może jeszcze zapanować w Śląsku.

Główny, ilustrowany Cennik nasion na rok 1939
 wysła na żądanie bezpłatnie
Nedowia i skład nasion EMIL FREEGE
 Kraków - Lubiec 26 38
 Piła Katowice, ulica Kościuszki nr 2

Również zimą można przygotować wyborne zupy jarzynowe z praktycznych

MAGGI^{ego} kostek zupnych.

Włodzimierz Żelechowski Głos Młodych spod Beskidu

Pisma i piemka wydawane przez młodzież szkół średnich nie należą do rzadkości. Co jakiś czas uczniowie kłoseg gimnazjum zdobywają się na wysiłek twórczy i zaczynają wydawać własne pismo, które początkowo ukazuje się jako mieszczańskie, potem jako dwuniesziozniczk lub kwartalnik a wreszcie „zależnie od okoliczności” i „jak mu się podoba” — aby w końcu zwiędnąć i utonąć w zapomnieniu. Zazwyczaj powody po temu są dwa: brak funduszy i odejście po zdaniu matury jednego lub dwu „filarów” podtrzymujących tale wydawnictwa.

Alsi, po jakimś czasie, po roku lub latach kilku znajduje się znowu paru zdolnych, rapalnych i z inicjatywą młodzieńców, którzy z rozmarzeniem podjęli pracę poprzedników, grupując wokół siebie spory zastęp „poetów i publicystów gimnazjalnych” — i przy poparciu Dyrekcji oraz profesorów zaczyna się da capo.

Większym powodzeniem, wyższym poziomem i trwałym bytem cieszy się oczywiście ta uczniowska prasa, która nie ogranicza się wyłącznie do jednego zakładu, lecz wciąga do współpracy kolegów z innych zakładów a nawet z innych miast.

Wyższy poziom tej prasy uczniowskiej o szerszym zasięgu jest oczywiście i zrozumiały — im bowiem większa gromada, tym więcej uzdolnionych. Znakomitym tego przykładem było ostatnio, powszechnie czasami młodzieńcy szkół średnich, „Kuznia młodych”, czerpiące — że tak powiem — sok odżywczy ze wszystkich zakładów średnich całej Rzeczypospolitej. Dlatego też „Kuznia młodych” bu-

dzająca w pewnych sferach zastrzeżenia z powodu zbyt śmiałych poglądów i wypowiedzi autorów była bezspornie wyrazem najciekawszych i już nawet poważnie zapowiadających się młodzieżowych talentów pisarskich.

W wysiłkach nad tworzeniem własnej prasy licze również chwalębnym udział młodzieńcy szkół średnich śląskich. Po Katowicach, Rybniku, Chorzowie i innych miejscowościach, gdzie od czasu do czasu pojawiają się młodzieżowe piemka, zanotować warto — bardzo warto — Bielsko, jako punkt centralny, w którym już rok trzeci ukazuje się dobrze redagowane uczniowskie pismo „Głos Młodych”.

Głos Młodych jest organem prasowym uczniów kilku zakładów średnich, obejmując na terenie Śląska Cieszyńskiego Bielsko i Cieszyn, Górnę — Żory i Paszowice, a województwa krakowskiego Białą, Kąty i Wadowice. Jak widzimy więc zasięg i ambicje bardzo szerokie dzięki zainteresowanom młodocianej społeczności, sprzyściłości komitetu redakcyjnego i poparciu znanych literatów jako opiekunów pisma: poety profesora Zygmunt Lubertowicza i powieściopisarza Gustawa Morcinka.

O czym i jak piszą współpracownicy „Głosu Młodych”? Przeglądajmy treści trzech numerów a więc z marca, maja i listopada 1938 roku. Otwieramy pierwszy z brzegu z datą 14 maja z. r. i z przyjemnym zdziwieniem konstatujemy, że numer ten w całości poświęcony jest prof. Lubertowiczowi z okazji jego trzydziestolecia pracy literackiej i obywatelskiej. — Zygmunt Lubertowicz jako poeta — jako wychowawca — jako pracownik epo-

iczny — oto treść artykułów, których autorami są nie tylko uczniowie jego gimnazjum ale przede wszystkim wpraszony przy nich do współpracy w tym numerze wybitni pisarze polscy — Gustaw Morcinek i Alfred Jeżonowski oraz znany publicysta i społecznik, dr Stanisław Kłpa. Artykuły te przepłatanie są pięknymi utworami poetyckimi Lubertowicza i doskonale dobranej ilustracją.

Pomysł redakcji „Głosu Młodych” aby jeden z numerów swego uczniowskiego pisma poświęcić w całości uczeniu tak bardzo przez młodzież lubianego i cenionego profesora jest naprawdę godzien pochwały.

Inne numery „Głosu Młodych” zapełnione są oczywiście już tylko przez samych uczniów, wykazujących dużą różnorodność zainteresowań. Trzeźwy ośąd w wielu sprawach i wcale poważne wyrobień obywatelskie. Nie obce im są zagadnienia wychowawczo-państwowe i ustrojowe, społeczne i gospodarcze a nawet emancypacji kobiet.

Z zainteresowaniem czyta się artykuły np. Tadeusza Szpanara (odwrotnie i madrze, ponad przeciętny poziom napisany artykuł pt. „O polski ideał wychowawczy”) lub Augustyna Kani na temat dwudziestolecia odzyskanej niepodległości i powrotu w granice Polski Zaolzia. Hównież bardzo miło przedstawiają się barwna faliotny P. Ciesielski i wycieczki do Francji i A. Mosia z pobytu na Wiśleńczyźnie. Zwraca też uwagę po literacku ujęta choć bez podpisu legenda o Cieszyńszczanie i z bezbrakim a szczerym humorem opracowany fragmentek Jana Wopny pt. „Zalozanie denerwowac sie.” Uzupełniają oba numery „Głosu Młodych” wiadomości redakcyjne, humor szkolny, estetyka i liczne ilustracje z życia codziennego, architektury, przemysłu lub pejzażu.

Rozumie się, że w każdym numerze „Głosu Młodych” uwzględniany bywa również

dział „Głosu Młodych” — „Głos Młodych” nie jest przelodowany wierszami i tłumnie. Albowiem zasada „mniej ale lepiej” okazuje się zawsze rozstrzygnięta od „dużo ale źle”. Poza tym poeta jest jak terza barw: ładuje i podnieca. W nadmiarze jednak i w jedności trwania — nuży.

Z ostatnich numerów „Głosu” wystrzelają ponad poziom wiersze Jadvigi Błereskiej, uczennicy liceum w Kętach. Jej pełne wdzięku poematki „Dory rekł” i „Pierśni morkie” są zadatkami i dobrą zapowiedzią na przyszłość. Wspomnieć również warto o wierszu Tadeusza Karzmarek-Podhameckiego p. t. „Pierwsz”, w którym autor cześ oddaje ochotnikom zaśląńskim i zabitemu przez Czechów poliharemistrzowi śp. Witoldowi Rezerowi.

Tak to prezentują się te trzy numery pisma redagowanego przez młodzież gimnazjalną i licealną różnych typów, pod patronatem prof. Lubertowicza i honorowym opiekunstwem Gustawa Morcinka.

W pozycjach redakcji oraz w doborze materiału widać staranność, dbałość o swój poziom i powagę. Dlatego też byłoby niesprawiedliwie, gdybyśmy przy omówieniu ich kwartalnika zastosował system inny niż przy omawianiu wydawnictw, redagowanych przez starszych. Za poważną pracę — poważnie traktowaliśmy.

„Głos Młodych” należałoby utrzymać na stałe a do współpracy wciągnąć wszystkie szkoły średnie województwa śląskiego, nie zapominając oczywiście o przyległych cieszyńskiemu zakładów z terenu województwa krakowskiego. Spośród tylu zakładów napewno znajdują się przy pomocy Rad Rodzielskich fundusze a przy pomocy profesora Lubertowicza i innych profesorów zamitowani i uzdolnieni w literaturze następcy tych, którzy za rok lub parę miesięcy kończą swe licea.

Artykuł dyskusyjny

Nie fałszować prawdy twórczości!

Jest dziedzina doznań i przeżyć i sensacji, która nie lubi demagogii, która nie znosi demagogii. Jest to dziedzina sztuki; — sztuka nie nawidzi demagogii, sztuka się nią brzydzi. A jednak demagogia coraz bardziej ostatnio wdziera się na teren i tego odcinka życia, tego marginesu życia, na którym czysta ręka artysty notuje jak najwrażliwszy sejsmograf znaki, dziwolągi i skomplikowany obraz epoki, ekspresję współczesnych twarzy i wyraz czasu, aby wszystkim tym świadcząc o potomności o wielkości i upadku przeżytego przez ludzką historię jednego okresu. Ale obraz ten, wyraz i świadectwo będą wierne pod warunkiem swobodny wypowiedziany się artysty, pod warunkiem niekropowania jego doznań, jego ludzkich przeżyć i ekspresji tych przeżyć jakimikolwiek nakazami czy naciskami z zewnątrz. Otóż nie wchodząc na razie w dyskusję zasadnicze, nie ruszając, a raczej pozostawiając sobie na dalsze rozważania modną dzisiaj sprawę „dyspozycyjnego ośrodka kultury”, — chciałbym na razie zwrócić uwagę czytelników na mniejsze, małe sprawy, pokutujące u nas od pierwszych chwil bytu niepodległego państwa, — na drobne demagogiczne chwytaki, jakimi rodzimi ale żli artyści chcieli wyrównać wielkie różnice artystycznych poziomów wśród społecznego pokolenia ludzi sztuki. Sposób znaleziono aż nadto prosty. Pańswość polska stawiała właśnie pierwsze kroki na arenie wolnych europejskich narodów. Nasi drobni, niedołężni i domorośli mistrze zaczęli dla wyłansowania swoich kiczów głosić świętą wojnę „narodowej sztuki”. Uderzono w hurrapatriotyzm, aby w powstałym zamieszaniu sprzedać bezwartościowe płótna z chorągiewką polskiego ulana lub z konfederatką. Była więc chorągiewka, ale nie było malarstwa. Była konfederatka, ale do obrazu było bardzo daleko... Artysta prawdziwy, który z całą odpowiedzialnością studiował wiele lat w Paryżu, aby przyswoić krajowi własnemu wielką kulturę tradycji grecko-lacińskiej, sportykał się w kraju z wyzwiskami, kpinami i bezczelnością rodzimych tandety, „narodowych” twórców konfederatek, dyblantów, którzy nie mogąc dla braku możliwości inteligencji, z braku wysiłku i talentu zdobyć się na przetrawienie jedynej i największej tradycji malarskiej, — usiłowali utrzymać się na stanowiskach „rodzimej twórczości artystycznej” za wszelką cenę. Zaczęło się więc od „polskości tematu”, a doszło do tego, że naśladowanie czy podrabianie każdej szkoły holenderskiej, włoskiej, rosyjskiej czy niemieckiej było czymś nieskończenie korzystniejszym dla „polskości” obrazu, niż znalezienie w obrazie choćby cienia tylko francuskich wpływów... Byli i tacy, którzy wołali o słowiańską i prasłowiańską sztukę, a robili Azteków, Asyryjczyków i jeszcze kilka stylów razem zmieszanych dosyć nieczłowiecznie. Miało to wszystko być bardzo polskie, prasłowiańskie, lechickie — dlaczego? dlatego tylko, że nie było francuskie...

A teraz przypatrzmy się naszej polskiej prawdziwej tradycji malarskiej. Przypatrzmy się pracy naszych wielkich przodków, przypatrzmy się pokoleniu wielkich Polaków malarzy z okresu niewoli, — nie krzykaczy a prawdziwych wodzów narodowego ducha, którzy mimo niesłychanego ucisku zaborców i obojętność najzupelniejszą własnego społeczeństwa zostawili malarstwo, zostawili dzieła, jakich nie powstydzilyby się najwybitniejsze w sztuce narody europejskie... Przypatrzmy się więc przede wszyst-

kim wielkiemu dziełu Aleksandra Gierymskiego i brata jego Maksymiliana. Przypatrzmy się dziełom Kotsisa i Michałowskiego, którym kultura francuska dała do ręki wysokiej miary narzędzie artystyczne, zdolne wyrazić ich polskim temperamentem więcej Polski i więcej narodowego świata ukazać społeczeństwu, niż tak zwane ostatnio obrazy historyczne, malowane na jedenaście rąk przez warszawskich młodych malarzy, a przeznaczone na światową wystawę amerykańską do zdobienia tam polskiego pawilonu. Przypatrzmy się wreszcie Pankiewiczowi, Podkowińskiemu, Małowskiemu, Czyżewskiemu i Rubczakowi. Wszyscy oni zdobywscy sobie zagranicą wykształcenie, kulturalny „więcej artystyczny” oddali swemu krajowi nieskończenie wiele wartościowych pozycji, wyrażając malarstwem swoje polskie doznania artystyczne, które nie tylko postawiły mocno

polską plastykę na świecie, ale i przyszłym naszym pokoleniom dały perspektywy pracy, skierowały też pracę polską nie w krzykawy bluff „narodowy”, a w jedyny rzetelny dla każdego artysty kierunek, w dalszy marsz na szerokiej, przestrzennej drodze sztuki, do którego kwalifikuje tylko legitymacja inteligencji i kultury. „Jest i będzie to zawsze najniebezpieczniejsza z iluzji: wiara, że można pisać nie czytając, że można dawać — nie biorąc, że można mówić nie słuchając i produkować bez odywiania samego siebie.”

Wielka sztuka zachodu, przede wszystkim zaś Francji jest dla naszych rodzimych geniuszów upiorem, upiorem dla nich byłby zarówno Rembrandt i Raffael i Dürer, gdyby im się raz dokładnie przyjrżeli, gdyby zechcieli raz wysilić się na głębsze zrozumienie ich wielkiej, a zawsze tej samej sztuki.

Podczas sportu i podróży najlepszym towarzyszem jest Jafskie Pomarańcze. Orzeźwia i pokrzepia.

Jafskie
POMARAŃCZE
I GREJFRUTY
są najczystsze

OWOC PALESTYŃSKI

O użyteczności artystów

(Fragmenty z dzieła: Auguste Rodin: L'art. — Entretiens réunis par Paul Gaull)

Znaleźliśmy się na avenue des Champs-Elysees.

Dokąd pojedziemy na obiad, zapytał Bourdelle — z komicznie zakłopotaną miną. — W tej okolicy usługują w restauracjach kelnerzy w frakach. — Nie mogę tego znieść. Ci panowie onieśmielają mnie poprostu. Według mnie najlepiej pójść do restauracji gdzie schodzą się fakrzy.

Na to Despiou: Oczywiście, tam się lepiej jada, niż w zakładach wystawowych, gdzie fałszują potrawy. To miał napewno na myśli Bourdelle, bo udana jego skromność — jest w istocie tylko łakomstwem.

Rodin uspokajając ich obu, dał się zaprowadzić do małej trattorii, która kryła się na uboczu w pobliżu Champs-Elysees. Wybrałszy tam zaciszny kąt, gdzie zasiedliśmy wygodnie.

Despiou był w dobrym humorze. Podając Bourdellowi potrawy — przekomarzał się, mówiąc:

Usłuż sobie sam, choć właściwie nie powinno się ciebie karmić — bo jesteś artystą, to znaczy człowiekiem niepożytecznym.

Wybaczam ci te impertynencje, odciął s Bourdelle, ponieważ — połowa z niej tobie samemu się należy.

Ogarnął go zapewne nagły przypływ pesymizmu, gdyż dodał wkrótce:

Zresztą hymnijmniej nie chcę ci przezczyć, bo to jest jednak wielka prawda, co komu po nas?

Nieraz przypomniał sobie mego ojca, który pracował jako kamieniarz. Wykonywał on zajęcia potrzebne społeczeństwu. Obrabiał materiał, z którego buduje się domy dla ludzi. Widzę go jeszcze, jak staruszek sumiennie przecina bloki kamienne zimą czy latem, na rusztowaniu, na pełnym powietrzu. To był twardy pracownik — jakich dziś już niema. Lecz ci — albo my — jakież usługi wyświadczamy naszym bliźnim? Jesteśmy zonglerami, kuglarzami, postaciami chimerycznymi, które zabawiają publikę na placach i „foiret-ach”. Zaledwie ktoś raczy zainteresować się naszymi wysiłkami. Nawet nie wiem, czy też jesteśmy wartej tej łaskawości — ponieważ świat mógłby się doskonale obejść bez nas.

Na to Rodin:

Myszę, że Bourdelle nie wierzy ani w jedno słowo z tego co powiedział. Jeśli o mnie chodzi — to opinia moja jest wręcz przeciwna. Uważam, że artyści są najpożyteczniejsi z ludzi.

Bourdelle ze śmiechem: Rzecz prosta, miłość własnego zawodu oślepia pana.

Rodin: Nie podobnego — sął mój opiera się na przesłankach bardzo solidnych, które wam zaraz wyjaśnię.

Po pierwsze: Czy nie zauważyliście, że w nowoczesnym społeczeństwie — artyści — a myśle tu o prawdziwych artystach — są prawie jedyńmi ludźmi, którzy wykonują swe prace z przyjemnością?

Zapewne — odważył się Bourdelle — pracować jest całą naszą radością, celem naszym życiem — lecz to jeszcze nie znaczy, aby —

Rodin: Zaraz — zaraz — poczekać. Największym brakiem ludzi nam współczesnych — jest, wydaje mi się, brak miłości do swego zawodu. Pracę swą wykonują raczej z niechęcią. Chcieliby ją nawet sabotować. Tak samo na górnych jak i na dolnych szczeblach drabiny społecznej. Politycy wykonując swe funkcje, mają na oku nie innego, jak tylko korzyści materialne, które starają się wyciągnąć dla siebie i wydaje się, jakby nie znali tej satysfakcji — jakiej doświadczali ongiś wielcy mężowie stanu prowadząc doskonale interesy swego kraju.

Albo przemysłowcy. Zamiasł podtrzymywad wysoko opinię swej marki, rzucają się na poszukiwanie jak największych zysków, czego też dopinają, fałszując swe produkty. Robotnicy zaś na-tawieni wrogo — mniej lub więcej słusznie — przeciw swym pracodawcom, zagwałbiają swą pracę. Dzisiaj prawie wszystkie ludzie robią wrażenie, jak gdyby uważali pracę jako wstrętną konieczność, jako przekleństwa pańswożyczne — podczas gdy prace należy uważać za nasz sens istnienia, za nasz szczęście.

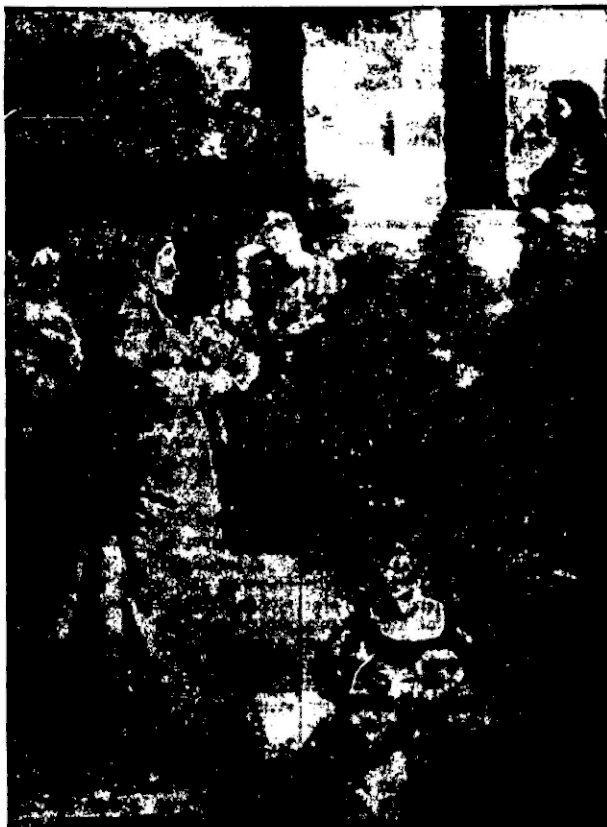
Nie należy zresztą uważać, żeby tak było zawsze. Większa część przedmiotów, które pozostały nam ze starych czasów, meble, narzędzia, tkaniny — oto dowody wielkiej sumienności u tych, którzy je wykonali...

— O ileż szczęśliwszą mogłaby być ludzkość, gdyby praca zamiast być haraczem, za który zdobywa się istnienie, była celem tego istnienia. Aby ta cudowna odmiana mogła się dokonać, wystarczyłoby, aby wszyscy ludzie szli za przykładem artystów — albo jeszcze lepiej — aby się wszyscy stali artystami. Bowiem słowo artysta w najszerszym pojęciu, oznacza według mnie tych, którzy znajdują zadowolenie w tem co wykonują. Trzeba by sobie życzyć, aby w ten sposób zaistnieli artyści we wszystkich zawodach. Aby ciostła był artystą i czuł radość z dobrze powiązanych spoleń belek, żeby artystą był murarz z miłością rozrabiający zaprawę. Żeby też furman był artystą i dobrze obchodził się ze swymi końmi i nie najędzał przechodniów.

Nieprawdaż — stworzyłoby się w ten sposób wspaniałe społeczeństwo.

Widzicie więc, że nauka, jaką dają innym ludziom artyści, mogłaby być cudownie płodną.

Świetnie pan nas obronił — odrzekł Despiou — cofam swoje słowa i uznaję — mówię, zwracając się do Bourdelle, że zasłużył na pożywnie. Bierz spowrotem te sprawy — proszę cię bardzo...

A. Gierymski: Sista włoska (obraz olejny — w Muzeum Śląskim).

Młodość, energia, sprawność

wymagają racjonalnego odżywiania. Niestety organizm nasz często jest odżywiany wadliwie. Zwykle nasze pokarmy zawierają niekiedy za mało substancji mineralnych. Ten brak w pokarmach prowadzi bezpośrednio do demineralizacji organizmu. Minerogen F. F. stanowi odżywkę mineralną, która dzięki swemu składowi i fizjologicznemu stosunkowi zawartych składników, przeciwdziała demineralizacji i stwarza w organizmie rezerwę mineralną. Apteka Mazowiecka, Warszawa, Mazowiecka 10.

TEATR KINO I ESTRADA

TEATR IM ST WYSPIANSKIEGO W KATOWICACH

REPERTUAR:

Niedziela o godz. 15.30: „Pan Jowialski” dla Kop. Stawianowice — O godz. 19: „Dziaczego szaraż traga się” dla buty „Beidou”.

Poniedziałek o godz. 19: „Lato w Nobant” dla bezrobotnych.

Wtorek o godz. 20: Występ H. Grossoway i Chór Juranda.

Środa o godz. 20: „Dziaczego szaraż tragedia”.

Helena Grossowa i Chór Juranda w Katowicach.

W tym, we wtorek wystąpi świetna tenorka i aktorka Helena Grossowa, oraz Chór Juranda z niezwykłym mistrzem Henrym Hantkowem. Przy towarzyszeniu Jerzy Juranda.

Premiera „Romantycznych” Rostanda.

W czwartek, dnia 26 stycznia przepiękna sztuka niemiecka wiersza E. Rostanda w archaizującym towarzyszeniu Wiktora Bogdanowicza. W roli romantycznych bohaterów wystąpią Zofia Grzeska i Bronisława Kwasniewska. W partach bocznych wystąpią Wiesława Brochwicz, Marjan Jastrzębski, Edmund Karasiński i Piotr Jurek. Reżyser: Art. mal. J. Jarnutowski.

Hanka Ordonowa w Katowicach.

W piątek, dnia 27 stycznia królewna pieśniarzy polskich Hanka Ordonowa wystąpi w supliście nowym repertuarze, na który stała się: walec rymów narodów, piosenki portowe, polski folklor, pastrole hiszpańskie itp. Niezwykła ekscytacja walec i walec tej fenomenalnej artystki znajduje zawsze takjakieżkolwiek rzeczy góra o oklaskującej publiczności.

TEATR NA PROWINCJI:

CHORZÓW — wtorek 21 gm o godz. 19.30: „Dziaczego szaraż tragedia” dla Skarłowice.
LUBINIEC — w sobota 21 gm o godz. 20: „Lato w Nobant”.
BYTOM — poniedziałek 23 gm o godz. 20: „Pan Jowialski”.
BIELSKO — czwartek 26 gm o godz. 19.30: „Dziaczego szaraż tragedia”.
NOWY BYTOM — piątek 27 gm o godz. 20: „Pan Jowialski”.

Pianina fortepiany i harmonie
nowe, najkorzystniejszej
KWIATKOWSKIEGO
Katowice, ulica 3 Maja nr 13
Używane okazjnie od 100 zł — Wykonuje się fachowo wszelkie renowacje i strojenia

MIĘJSKI DOM LUDOWY w Chorzowie
REFERUAR TEATRU:
Niedziela 27 stycznia o godz. 16.30: „Pigmaliot” — komedia B. Shawa. Przedstawienie dla młodzieży szkolnej. — O godz. 20-tej przedstawienie normalne „Pigmaliot”.

KINOTEATRY W KATOWICACH:
od dnia 20 stycznia 1939 r.
CAPITOL: „Brawura”.
CASINO: „Dziękuję”.
COLOSSEUM: „Płomień okazał się”.
NEON: „Serce moje należy do ciebie”.
STYLWY: „Walec o straszliwym”.
UNION: „Dziękuję miłośnikom”.
ZORZA: „Moi rodzice rozwodzą się”.
ZALIZY: „AJ: Olimpiada czyli świat narodów”.
WADZIE — ATLANTYK: „Złodzięca” i nader.
BOGUCIE — BAJKA: „Złodzięca walec” i „Moja wana mama”.

Inne miejscowości:

BIALA — MIĘJSKIE: „Serce moje należy do ciebie”.
BIELSKO — APOLLO: „Życie za honor”. — RIALTO: „Brawura”.
BIELŻÓWICE — ŚLĄSKIE: „Wrzom” i „Wypa okazał się”.
CHORZÓW — APOLLO: „Dziękuję” i „Naga prawda”. — COLOSSEUM: „Rea” (Sprawa 777) i „Pietastolotka”. — DELTA: „Złodzięca 12” i „W czterech częściach”. — ROXY: „Milioner szuka spadkobiercy” i „Podłotek”. — RIALTO: „Szczepanotłotka” i „Smiertelni wrogowie”.
HADUKI — ŚLĄSKIE: „Paramatka” i „Podłotek”.
JANOW — SŁONIE: „Córka mordercy” i „W czterech częściach”.
MIKOLAJ — ADRIA: „Kajatek” i „Pod małą noczycy”.
MYŚLOWICE — ADRIA: „Granica” i nadprogram. — MYŚLOWICE — ODEON: „Rosalie”. — HELIOS: „Święty oświeceni” (rodz. mówić).
NOWY BYTOM — PATRIA: „Złodzięca” i „Kobusko pod Bielawicami”.
NOWA WIES — PIAST: „Alpejskie oświeceni” i „Romans”. — ŚNIEKIEWICZ: „Porozucenia” i „Wypa rozbitków”.
PIEKARY — APOLLO: „Jezobiel” i „Poszukiwany Bohater” i PAT.
PIOTROWICE — PIAST: „Gehonna” i „Maly Tawny”.
RADA — DALTYK: „Ich sto a ona jedna” i „Czarny katejzy”.
RADZIONKÓW — CASINO: „Florian” i „Pietastolotka”.
RYBIK — APOLLO: „Lokal Jafite pani” i „Dolina kłopotów”. — SWIT: „Verdi” i „Indie mówią”. — HELIOS: „Skowronki” i „Ostatni akt zemsty”.
SZOPIENICE — HEL: „Szczepanotłotka” i „Florian”.
SZOPIENICE — COLOSSEUM: „Rea” (Sprawa 777) i „Porach Monolith”.
SWIETOCHŁÓWICE — COLOSSEUM: „Gehonna” i „Batalion pionierazowych”. — APOLLO: „Przełotca” i „Czarny orzeł”.
TAIN. GORY — ŚWIATOWID: „Ptażnik z Tyrolu”. — EULOFIA: „Białe róże”.

CO GRAJĄ W KINACH W SOSNOWCU
ZAGLEBIE: „Podłotek”.
EDEN: „Maria Antonina”.

CO GRAJĄ W KINACH W BĘDZINIE?
ŚWIATOWID: „Zaw północny”. — NOWOSC: „Hotel w Tyrolu”. — APOLLO: „Moi rodzice rozwodzą się”.

Najistotniejszą formę udzielania pomocy bezrobotnym — to praca.

Dyrekcje kopalń pszczyńskich przeniesione będą do Pszczyny

W związku z głośną sprawą kategorycznego domagania się społeczeństwa miasta Pszczyny i 32 gmin powiatu pszczyńskiego przeniesienia siedziby dyrekcji kopalń pszczyńskich do Pszczyny, jako jedynej możliwości zabezpieczenia bytu gospodarczego tej okolicy, dowiadujemy się, że delegacja Komitetu Obywatelskiego w Pszczynie zwróciła się do

władz śląskich oraz zarządów i rad nadzorczych spółek pszczyńskich, spotykając się ze zrozumieniem i poparciem. W imieniu zarządu spółki górniczej przyjął delegację społeczeństwa p. Aleksander hrabia Hochberg, któremu delegacja przedstawiła stan gospodarczy miasta oraz swoją kalkulację kosztów przeniesienia i prosperowania tych przedsię-

wziętych na miejscu, w odpowiedzi na tendencyjną kalkulację niektórych czynników. Równocześnie delegacja przedziła p. Hochberga, jako głównego akcjonariusza, że społeczeństwo gotowe jest do ostatecznej walki, gdyby mimo braku powodów zamierzano wysiedlić z Pszczyny całkowicie siedziby przemysłu tutejszego.

W odpowiedzi na to hr. Hochberg złożył delegacji oświadczenie, że zgodnie ze statutami spółek pszczyńskich oraz postulatami ludności, dyrekcje kopalń przeniesione będą w całości do Pszczyny w najbliższym czasie, gdy tylko dokona sprzedaży gmachu dyrekcyjnego w Katowicach, na który posiada już reflektantów. Na poparcie swego oświadczenia zapewnił, że tak gmach dyrekcyjny w Pszczynie jak i budynki mieszkalne włączone zostały naturalnie do majątku spółek, zaś budynek dyrekcji w Katowicach stanowi prywatną własność spadkobierców zmarłego księcia i musiałby być przez spółki dzierżawiony lub nabyty. Wobec autorytatywnego oświadczenia, iż w ciągu trzech miesięcy od sprzedaży tego gmachu w Katowicach, dyrekcja kopalń pszczyńskich zna się w Pszczynie, Komitet przyjął to do wiadomości i postanowił odpowiednio poinformować zaniepokojoną ludność.

Wyjaśnienie w sprawie Konkursu „Co to jest milion?”

Ludni czytelnicy zapytują się o przeróżne szczegóły, dotyczące rozpisania przez Monopol Loteryjny konkursu. Trudno nam odpowiedzieć na każde pytanie, gdyż zadanie zostało nam podane w prasie i każda odpowiedź, która czyni zadanie tym warunkom, będzie rozpatrywana dokładnie przez sąd konkursowy, którego skład już podaliśmy przed kilku dniami. Żadnych organów specjalnych nie ma. Każda odpowiedź, byle tylko była napisana dołóżką po polsku, nie przekraczała ilości 26 słów i odpowiadała na pytanie „Co to jest milion?” — będzie dopuszczona do konkursu. Każdy ma prawo podać tyle odpowiedzi, ile chce. Każda odpowiedź jednak musi być przesłana w oddzielnej kopercie. Nie należy zapominać o podawaniu na kopercie uwagi: „Konkurs Loteryjny”. Odpowiedzi nadesłane można albo poznać pod adresem „Monopol Loteryjny”, Warszawa, Długa nr 50, albo też składać w którejkolwiek z kiosków loteryjnych. Dotychczas, że nie musi to być kiosk,

tor, u którego odpowiadający kupuje losy. Nawet i ci, co nie grają na loterii, mają prawo złożyć swoją odpowiedź w jakiegokolwiek kolekturze, gdzie komu będzie najbliższe i najwygodniejsze. Termin konkursu upływa dnia 6 lutego r.b., odpowiedź jednak nadesyłać można już teraz. Ciągłenie głównej wygranej czwartej klasy 43 Loterii, które odbędzie się — jak wiadomo — we wtorek dnia 24 bm. o godz. 8 rano i wedle zwyczajów transmitowane będzie przez radio, ma tylko o tyle coś wspólnego z naszym konkursem, że „naszój milionowy” może ułatwić komus dobrą odpowiedź. Nagrody (pierwsza 1000 zł i czternaście dalszych) będą wypłacone przez Dyrekcję Monopolu Loteryjnego natychmiast po ogłoszeniu wyników konkursu, co nastąpi, do dnia 18 lutego br. Nie jest wykluczone, że w trakcie trwania konkursu będziemy podawać napływające ciekawsze odpowiedzi, oczywiście bez podawania nazwisk autorów.

Bandyta przytrzymany po pięciu latach

W dniu 13 października 1933 r. na szlaku pomiędzy Głowczycami i Gajdami na Śląsku Opolskim dokonano śmiałego napadu rabunkowego na szachtmistrza Wersera, który miał przy sobie w wielką kwotę pieniędzy, przeznaczoną na wydatki robotnicze. Obaj zamaskowani bandyci pod groźbą śmierci zmusili swą ofiarę do wydania wszystkich pieniędzy w wysokości 1600 RM. Dopiero po upływie 5 lat udało się jednemu z bandy-

tów wysledzić w osobie niejakiego Ignacego Giodły, bez stałego miejsca zamieszkania. W wyniku rozprawy przed sądem w Kluczborku w dniu 19 listopada ub roku Giodła skazany został na 5 lat domu karnego. W tych dniach sprawa oparła się o najwyższy trybunał sądowy Rzeszy w Lipsku, który wniosek oskarżonego oddalił, wobec czego wyrok pierwszej instancji stał się prawomocny.

Wątroba jest filtrem krwi

Zanieczyszczona krew wskutek złego funkcjonowania wątroby może powodować szereg rozmaitych doległości: bóle artretyczne, łamane w kościach, bóle głowy, podenerwowanie i wzdęcia, objawy, bóle w wątrobie, a neskąd w ustach, brak apetytu, swędzenie i skóra, skłonność do obrzęków, pławy i wyrzuty na skórze, skłonność do tyfus, mdłości, język obłożony, choroby zły przemiany materii, a szereg organów i przysp. estają starość. Racjonalna, zgodna z naturą kuracja

jest normowanie czynności wątroby i nerek. Dwa dziesiąteleci dawadzenie wykazało że w chorobach na ile złej przemiany materii, chronięcemu zaparcia, kamień żółciowy, zółtacze artretyczne i nie zastosowanie „Cholekrazin” H. Nemojowskiego Breszury bezpłacie wysyła laborator um fizjologiczno-chemiczne Cholekrazin H. Nemojowskiego Warszawa, Nowy Świat 5, oraz apteki i składki apteczne.

Aktywność Niemców w Polsce wzrasta

(ZAP.) Na podstawie naszego archiwum prasowego za rok 1937 wynotaliśmy 55 indywidualnych wypadków obrazy Narodu i Państwa Polkiego oraz naruszenia porządku prawnego z pobudek politycznych przez Niemców w Polsce oraz 3 procesy polityczne: proces 37 oskarżonych NSDAB, za udział w spisku przeciwko Państwu, proces 36 oskarżonych członków Wandelbundu za działalność antypaństwową oraz proces 22 oskarżonych za udział w tajnym obozie pracy w Kępsowie — wszystkie zakończone wyrokami skazującymi.

W 1938 r. wynotaliśmy 99 przestępstw indywidualnych, dokonanych z tych samych pobudek, zbiorowy proces 14 oskarżonych o przemyt Niemców do Rzeszy oraz kilka zbiorowych wypadków nie posyłania dzieci niemieckich do szkół polskich z niem. jęz. naukowym. Zestawienie to, rzecz oczywista, nie jest kompletne i ma jedynie znaczenie orientacyjne. W zestawieniu pominięto również przestępstwa kryminalne Niemców w Polsce oraz nie uwzględniono Niemców, uchylających się od służby w wojsku polskim i dezertujących. W każdym bądź razie „aktywność” Niemców w Polsce wzrasta.

Z zimowych obozów wypoczynkowych Dwa tygodnie dla zdrowia

Poronin, w styczniu. Podhalańska wieś Poronin posiadająca pierwszorzędne warunki klimatyczne i narcarskie tereny nie ustępuje zakopiańskim, od dawna już jest miejscem zbiornym dla wszelkich obozów organizowanych przez instytucje społeczne, które za niewielkie stosunkowo koszty, chcą mieć dla swych członków maximum wygody i wypoczynku. Poronin mniej jest oklepany niż Zakopane, ale za to o wiele tańszy. Kalkulacja kosztów utrzymania jednego członka obozu w stosunku do zakopiańskich cen wykazuje przynajmniej o połowę mniejszy wydatek. Stąd też od paru lat dawany najazd coroczny na Poronin przybiera z każdym rokiem coraz większe rozmiary. W okresie ferii Bożego Narodzenia i przez całą zimą rosię tutaj od młodzieży przybyłej na wypocznik

i na naukę jazdy na nartach. Na okolicznych wzgórzach, na Zubuschem szczyt w stronę Bukowiny adepci tej trudnej sztuki pod okiem instruktorów stawiają pierwsze kroki, znającą gestję swój ślad niefortunnym „kropkami” na drodze między chalupami, w pogodny dzień defilują sznurzy młodzieży obladowanej sprzętem narcarskim. W zimie królują tu młodzież Rozkrzyżczana, halasiwa i radosa, wydychająca z płuc zmezczenie i gorące i kurs miejski, w ciepłe styczniowych promieni słońca prostuje pochylone plecy i przy zasłacie od długiego snu mięśnie. Każdy dzień to dawka zdrowia i wlewającego się do płuca haustem przeszycygo powietrza i złoścącego promieniem słonecznym blade twarze miejskich „wymoczków”.

I w tym roku jak zwykle rozciąsał się w Poroninie oboz wypoczynkowy dla robotnic organizowany przez Państwowy Urząd WF i PW w Krakowie a utrzymywany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ponad 500 młodych robotnic w wieku od 16 do 20 lat przejdzie przez oboz wykonywując w ten sposób swoje dwutygodniowe urlopy fabryczne. Oboz trwa od 28. 12. 1938 r. do 5 marca, w turnusach po mniej więcej sto osób z całej Polski; z Pomorza, Warszawy, z dalekich Kresów Wschodnich, a po dwa tygodniach wracają do domów z nowym zapasem sił do pracy i zapasem radości na długie dni fabrycznej harówki. Większość to młode dziewczęta, ale są między nimi i starsze kobiety, które po raz pierwszy w życiu mają możliwość spędzenia urlopu w takich warunkach zdrowotnych, jakich nie posiadają przez cały rok. Ten urlop w górach staje się dla nich swego rodzaju objawieniem — zima spędzona w górach, narty — wszystko to staje się stop-

Poronna zbiórka obozu U. S.

Bierusze kroki na śniegu.

Znowu zamachy terrorystów czeskich

CIESZYN. Dnia 18 i 20 bm. w powiecie cieszyńskim bojówki czeskich dywersantów „Śleskiego Odboju” dokonały ponownie napadów, w pierwszym wypadku pomiędzy Odrzychowicami a Łyżbicami na patrol granicznej policji, raniąc dwóch policjantów, w drugim, w Ligocie Górnej, rzucając granat ręczny na leśniczkę, w której kwaterowali żołnierze. Jeden z żołnierzy odniósł rany.

W związku z powyższymi napadami

polskie władze bezpieczeństwa wysiedliły z powiatów cieszyńskiego i frysztackiego na terytorium czeskie 500 uciążliwych cudzoziemców.

PHILIPSA
ZARÓWKI DEKALUMENOWE
z żelaznym osłonem
nie ma lepszych

B. burmistrz Tarn. Gór Michatz skazany na grzywnę w kwocie 32.000 złotych

Swego czasu donosiliśmy o aferze b. burmistrza Tarnowskich Gór — Franza

Michatza, członka frakcji niemieckiej, który wraz z swoją żoną trudnił się skupywa-

niem niemieckich marek w złocie, które składał w Drezdner Banku w Katowicach. Jak wiadomo Michatz został skazany za te sprawy na 1 rok więzienia i grzywnę. Wyrok ten zatwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach.

Oprócz wyroku, Michatz został skazany w tych dniach przez urząd skarbowy na grzywnę w kwocie 32.000 zł za niezgłoszenie do opodatkowania zdeponowanych w Drezdner Banku złotych monet.

Komunikat

Polska Chrześcijańska Kasa Bezpieczeństwa udziela pożyczek drobnemu kupiectwu i remontowi na zakładanie nowych przedsiębiorstw lub na wspomnienie już istniejących a słabo prosperujących. Każdy obywatel — wie czym jest dla Państwa Polskiego racjonalny rozwój przemysłu i kupiectwa chrześcijańskiego. Kapitał Kas Bezpieczeństwa składa się z ofiar i datków ludzi dobrej woli i składek członkowskich — a więc każdy obywatel nawet nubielszy powinien zapisać się na członka i służyć swojemu krajowi dla wspólnego dobra.

Adres: Polska Chrześcijańska Kasa Bezpieczeństwa, Katowice, ul. Andrzeja 11, godz. 9 — 10.

Dlaczego „SUEZ” jest wielkim filmem?

...bo grają w nim takie gwiazdy, jak: Tyrone Power, Loretta Young i Annabella
...bo wytrzymała 20th Century-Fox włożyła w jego realizację połowę swych kapitałów
...bo filmowanie poszczególnych fragmentów trwało pięć razy dłużej, niż to się dzieje przy innych wielkich filmach
...bo kwestia Suezu jest obecnie najaktualniejszą po załatwieniu innych drażliwych spraw w Europie
...bo Suez w rękach Imperium Brytyjskiego jest solą w oku niektórych państw europejskich — których datenia kolonialne są coraz usilniej zysywane
...bo Suez — to dzieje geniusza techniki, Ferdynanda Lessepsa, który stworzył gigantyczny kanał, łączący wszystkie kontynenty
...bo rolę cesarzewiczy Eugenię gra Loretta Young
...bo Lessepsa gra Tyrone Power
...bo dziewczynę francuską gra Annabella
...bo w filmie „Suez” występują takie historyczne postacie, jak: „żelazny kanclerz” Bismarck, geniusz Albionu lord D'Israeli, Franz Liszt, Victor Hugo i wszyscy wielcy tej epoki.
...bo nad produkcją „Suez” czuwał sam Darryl F. Zanuck, najzamożniejszy producent Hollywoodu
...„Suez” został oceniony przez krytyków, jako największe wydarzenie naszych czasów
...„Suez” ma wszystkie: temat, aktorów, światłosłowo i akcję, która pasjonować będzie tłumy
...„Suez” potrafił na siebie zwrócić uwagę całej publiczności, nie tylko w Ameryce, lecz również i w Europie, ze względu na rozpiętość tematu
...Chyba już dosyć powodów wyliczyliśmy na to, aby każdy z Czytelników mógł stwierdzić obiektywnie, iż „Suez” jest ewenementem pod każdym względem. (c)

Odpowiedzi redakcji

C. J. Chorąż. Szkoła podoficerska dla młodoletnich w Sremio ma kurs nauki dwuletni i przyjmuje kandydatów z całego obszaru Państwa, którzy ukończyli elementarną klasę szkoły powszechnej, mają siemnastoletnie lat ukończonych w dniu 1 września — do lat 17 włącznie, nie przekroczonych w dniu 1 września. Podania wnoszą się wprost do komendanta wymienionej szkoły. Ostatni termin składania podań upływa z dniem 30 czerwca br. Do podania trzeba dołączyć podaneższe dowody: świadectwa, metrykę urodzenia, świadectwo o stanie rodzinnym, świadectwa te wolne są od opłat sądowych. Chłopcy, należący do organizacji przystąpienia do wojskowego i przagnący wstąpić do tej szkoły, powinni zwrócić się do wieloletniego powiatowego Komendanta P. W. i W. P., który nada dalszy bieg sprawie.

D. Krz. S. a. Na podane numery pożyczki inwestycyjnej pierwszej i drugiej emisji nie padła jeszcze wyrocznia.

Obowiązek kupującego. — Rozdział V, art. 337, § 1 kodeksu zobowiązań: Kupujący obowiązany jest zapłacić umówioną cenę oraz odebrać rzecz, jeżeli sprzedawca ma obowiązek ją wydać, § 2. Jeżeli rzecz ma być przesłana z innej miejscowości, kupujący obowiązany jest zapłacić cenę dostawy po podjęciu rzeczy do miejsca przeznaczenia i po umożliwieniu mu jej zbioru.

C. J. Chorąż. Szkoła podoficerska piechoty dla młodoletnich nr 1 w Koninie (od 1 lipca br. będzie ona w Lubawie) oraz szkoła nr 8 w Nisku, obie a 3-letnim programem szkolnym, przyjmują uczniów z przeznaczeniem do piechoty, dla asperów i dla kompanii szkolnej (szkoleniów broni pancernej). Do szkoły w Koninie wstąpić może kandydat z tarasu O. K. I, III, VII, VIII i IX, do szkoły w Nisku kandydat z terenów pozostałych O. K. (wieś i z Woj. Śl.). Kandydat, ubiegający się o przyjęcie do szkoły w Koninie i Nisku, z przesłaniem do piechoty, musi mieć wiek od 15 lat ukończonych do dnia 1 września — do lat 17 włącznie, nie przekroczonych w dniu wstąpienia do szkoły, oraz konieczną opanowanie jednoklasową szkołą powszechną (szkoleniów oddział). Kandydat do tych samych szkół, przesłanemu do wojska, musi mieć ukończoną szkołę powszechną III stopnia oraz udzielenie do wstąpienia do piechoty. Kandydat, przesłanemu do broni pancernej, musi mieć ukończoną szkołę powszechną trzeciego stopnia i wiek od 15 lat ukończonych do dnia 1 września, nie więcej niż 17 lat. Do dokładnych informacji udzielić nie możemy, gdyż nie wiadomo nam, do której ubezpieczalni składowano od 1900—1907 r. W każdym razie po ukod-

Robotnik utonął w lodowatych falach Odry

Na Odrze pod Rogowem na Śląsku Opolskim rozegrała się w czwartek przed południem wstrząsająca tragedia, ofiarą której padł 30-letni robotnik K. Gonsior. Mianowicie czterech robotników zajętych było u- macianiem tamy przy pomocy łańcuchów.

W pewnej chwili jeden z łańcuchów pękł skutkiem czego wszyscy robotnicy wpadli do wody. Gdy trzem z nich udało się szczęśliwie dotrzeć do brzozy, czwarty — K. Gonsior — porwany został przez ostry prąd rzeki i utonął na oczach swych kolegów.

Szałka złodziejska strzelała do policjantów

W nocy z 20 na 21 bm. patrol policyjny w Murckach napotkał na ul. Dworcowej — 3 osobników obladowanych pakunkami. — Policjanci zatrzymali osobników, chcąc ich wylegitymować. Jeden z zatrzymanych do- był z kieszeni rewolwer i strzelił trzykrotnie

do policjantów. Strzały na szczęście chybiły. Osobnicy rzucili się do ucieczki w kierunku lotniska katowickiego. Policjanci rzucili się za bandytami w pościg. Policjanci zbiegli, porzucając po drodze 10 ubrań skradzionych w Konsumie Śląskim w Murckach.

Z przeszłości eksploatatorów kop. „Szczęście Luizy” w Szopienicach

Przed niedawnym czasem zwróciliśmy uwagę opinii publicznej na charakterystyczne fakty, świadczące o penetracji dokonywanej przez niepoważnych ludzi na terenie województwa śląskiego. Mianowicie w numerze z dnia 1 stycznia br. przynieśliśmy wiadomość o tym, że kopalnia „Szczęście Luizy” w Szopienicach przeszła w ręce żydowskie. Okazało się mianowicie, że niejaki Chil Rechinic otrzymał pozwolenie na eksploatację wymienionej kopalni, a ponadto weszli w posiadanie kulków węglowych w wyniku transakcji dokonanej z niejakim p. Gadlecem. Pod płaszczykiem tego pozwolenia p. p. Chil Jakub i Dawid wel Edward Rechiniczy nabyli kuksy Gwarectwa wbrew intencji wydane go pozwolenia od niejakiego Gadleca. Jest to wydarzenie o tyle charakterystyczne, że nie zdarzyło się jeszcze dotychczas, by żydzi byli gwałkami na Śląsku.

Wydaje nam się rzeczą konieczną zwrócić uwagę odpowiednich czynników na losy kopalni „Szczęście Luizy”, gdyż Rechinicowie mogą przyczynić władzy administracyjnej wiele kłopotów, jako że traktują interesy tylko z punktu widzenia jak największych dochodów, z pominięciem związanych z tym obowiązków obywatelskich. Z tego względu należy włączyć w interesy Rechiniców, aby uniknąć niespodzianek trudnych w tej chwili do przewidzenia, a pociągających za sobą szkody dla interesu ogólnopolskiego. Jesteśmy bowiem w posiadaniu wiadomości, które w niekorzystnym świetle stawiają działalność spółki Rechiniców z czasów ich niechlujnej działalności na terenie Zagłębia Dąbrowskiego. Chodzi o to, aby nie dopuścić do wprowadzenia metod handlowych Rechiniców w stosunki śląskie, jak to miało miejsce na kop. „Helena” w Zagłębiu Dąbrowskim.

Zainteresowaliśmy się tą sprawą z tego właśnie tytułu. Trzeba poza tym wziąć pod uwagę fakt, że na Śląsku obowiązują przeciętne przepisy specjalnie rygorystycznie traktujące sprawę nabywania własności w pasie pogranicznym. Pod tym względem przepisy te zastrzegają władzy administracyjnej prawo do urzędowej ingerencji we wszystkie transakcje dotyczące kwestii zmiany właściciela firmy.

Jeżeli mimo to Rechinic weszli w posiadanie kopalni „Szczęście Luizy”, to stało się to w ten sposób, że umieli w sprytny a wielokrotnie wypróbowany sposób pokierować tą sprawą aż do wprowadzenia odpowiedniej władzy w błąd włącznie.

Jeżeli do tego czasu została prawa utrzymana przez Rechiniców na wydziale inwalidztwa w Chorzowie, gdyż na ten cel posiadała świadczenia ubezpieczonych składki względnie kart kwitowych, bez których nie można było dokonywać obciążenia renty inwalidzkiej. — 3) Sa banki lub kasz, znajdujące się poza obszarem woj. śląskiego, które przez swoich agentów w nieuczynny sposób doprowadzą na raty za bardzo wysoką cenę obciążenie i tym wyzyskiują katowickich ludzi. Przed takimi instytucjami finansowymi ostrzegaliśmy i ostrzegamy zawsze naszych czytelników. Posiadał pan spiaciła już 10 rat, nie możemy radzić, słaby rachubał płacić, ale dalszych rat, jednakoż może rat należy płacić regularnie.

Kłopotliwe zagadnienie targowe

Na wiosnę każdego roku przypadał termin kilku największych europejskich imprez targowych, m. n. również Targów Poznańskich z racji tej wreszcie kampania przygotowawcza i należy wają zgłoszenia wystawców, które się przesewa i segreguje.

Nasuwają się w związku z tym różne zagadnienia, których rozwiązanie nastreca nieraz kłopotliwemu instytucji targowych nie mało kłopotu.

Do rzędu takich zagadnień należy sprawa udziału w argach i oraz drobnych przedsiębiorstw wytwórczych, które próbki swych wyrobów przagną sprzedawać na Targach w celach propagandowych.

Zagadnienie sprzedaży detalicznej na Targach należy uważać za najtrudniejsze. Wiele względów przemawia za wykluczeniem sprzedaży detalicznej, ale nie brak i argumentów przeciwnych.

Zrozumieliśmy i w pełni uzasadniony względami na własny interes jest protest kół kupieckich przede wszystkim praktycznym wchodzeniem w kompetencje handlu detalicznego, a ponadto rozumie się w tych kółkach, że drobny wytwórca nigdy nie znajdzie rynku dla swych wyrobów, jeśli ominię pośrednictwo kupiectwa detalicznego.

Jeżeli zaś chodzi o przemysł spożywczy i używkowy, to w praktyce zaciera się granica między zaznajamianiem z jakością wyrobów, a traktowaniem tej kategorii wystaw jako barokowego rodzaju jallodajni. Podium, eleni i zatacający się kołce targowi są odstraszającym przykładem, do czego prowadzi sprzedaż detaliczna na Targach.

Ale z drugiej strony bywają nierazkie wypadki, że sprzedaż drobnych próbek, pokrywająca zaledwie koszty własne, budzi w przyszłości chęć nabywca tych przedmiotów, że zaznajomienie się z wartością i przydatnością pewnych drobnych artykułów, np. różnych nowości, możliwe jest dopiero po nabywcu i wypróbowaniu praktycznym w domu. Targi są dla małych przedsiębiorców często terenem ich startu do rozwoju. Zamknięcie im drogi bezpośrednio na rynek, drogi do pozyskania klienta, stanowiłoby wielką krzywdę dla niejednego drobnego wytwórcy... Oto pro i contra tego zagadnienia.

Niedziela 22 stycznia.
KATOWICE. Godz. 6.15 „Śniemy Śląsk”. 6.30 Muzyka poranna 7.10 „Co każda gospodyni wiecieć powinna” — pogodanka. 7.20 Koncert poranny. 8.00 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wai. 8.45 „Choroby parazytologiczne” — pogodanka. 8.55 Muzyka ludowa z pty. 9.05 „O wiatrowej i niewiatrowej zabawie” — pogodanka. 9.15 Transmisja nabożeństwa z katedry akademickiego św. Anny w Warszawie. Po nabożeństwie muzyka z pty. 11.45 Felieton programowy 11.57 Sygnał czasu 12.05 Poranek syntetyczny. 13.00 Wyjki z pty. 13.05 „Kilka z pty. 13.15 „Kilka z pty. 13.25 „Kilka z pty. 13.35 „Kilka z pty. 13.45 „Kilka z pty. 13.55 „Kilka z pty. 14.05 „Kilka z pty. 14.15 „Kilka z pty. 14.25 „Kilka z pty. 14.35 „Kilka z pty. 14.45 „Kilka z pty. 14.55 „Kilka z pty. 15.05 „Kilka z pty. 15.15 „Kilka z pty. 15.25 „Kilka z pty. 15.35 „Kilka z pty. 15.45 „Kilka z pty. 15.55 „Kilka z pty. 16.05 „Kilka z pty. 16.15 „Kilka z pty. 16.25 „Kilka z pty. 16.35 „Kilka z pty. 16.45 „Kilka z pty. 16.55 „Kilka z pty. 17.05 „Kilka z pty. 17.15 „Kilka z pty. 17.25 „Kilka z pty. 17.35 „Kilka z pty. 17.45 „Kilka z pty. 17.55 „Kilka z pty. 18.05 „Kilka z pty. 18.15 „Kilka z pty. 18.25 „Kilka z pty. 18.35 „Kilka z pty. 18.45 „Kilka z pty. 18.55 „Kilka z pty. 19.05 „Kilka z pty. 19.15 „Kilka z pty. 19.25 „Kilka z pty. 19.35 „Kilka z pty. 19.45 „Kilka z pty. 19.55 „Kilka z pty. 20.05 „Kilka z pty. 20.15 „Kilka z pty. 20.25 „Kilka z pty. 20.35 „Kilka z pty. 20.45 „Kilka z pty. 20.55 „Kilka z pty. 21.05 „Kilka z pty. 21.15 „Kilka z pty. 21.25 „Kilka z pty. 21.35 „Kilka z pty. 21.45 „Kilka z pty. 21.55 „Kilka z pty. 22.05 „Kilka z pty. 22.15 „Kilka z pty. 22.25 „Kilka z pty. 22.35 „Kilka z pty. 22.45 „Kilka z pty. 22.55 „Kilka z pty. 23.05 „Kilka z pty. 23.15 „Kilka z pty. 23.25 „Kilka z pty. 23.35 „Kilka z pty. 23.45 „Kilka z pty. 23.55 „Kilka z pty. 24.05 „Kilka z pty. 24.15 „Kilka z pty. 24.25 „Kilka z pty. 24.35 „Kilka z pty. 24.45 „Kilka z pty. 24.55 „Kilka z pty. 25.05 „Kilka z pty. 25.15 „Kilka z pty. 25.25 „Kilka z pty. 25.35 „Kilka z pty. 25.45 „Kilka z pty. 25.55 „Kilka z pty. 26.05 „Kilka z pty. 26.15 „Kilka z pty. 26.25 „Kilka z pty. 26.35 „Kilka z pty. 26.45 „Kilka z pty. 26.55 „Kilka z pty. 27.05 „Kilka z pty. 27.15 „Kilka z pty. 27.25 „Kilka z pty. 27.35 „Kilka z pty. 27.45 „Kilka z pty. 27.55 „Kilka z pty. 28.05 „Kilka z pty. 28.15 „Kilka z pty. 28.25 „Kilka z pty. 28.35 „Kilka z pty. 28.45 „Kilka z pty. 28.55 „Kilka z pty. 29.05 „Kilka z pty. 29.15 „Kilka z pty. 29.25 „Kilka z pty. 29.35 „Kilka z pty. 29.45 „Kilka z pty. 29.55 „Kilka z pty. 30.05 „Kilka z pty. 30.15 „Kilka z pty. 30.25 „Kilka z pty. 30.35 „Kilka z pty. 30.45 „Kilka z pty. 30.55 „Kilka z pty. 31.05 „Kilka z pty. 31.15 „Kilka z pty. 31.25 „Kilka z pty. 31.35 „Kilka z pty. 31.45 „Kilka z pty. 31.55 „Kilka z pty. 32.05 „Kilka z pty. 32.15 „Kilka z pty. 32.25 „Kilka z pty. 32.35 „Kilka z pty. 32.45 „Kilka z pty. 32.55 „Kilka z pty. 33.05 „Kilka z pty. 33.15 „Kilka z pty. 33.25 „Kilka z pty. 33.35 „Kilka z pty. 33.45 „Kilka z pty. 33.55 „Kilka z pty. 34.05 „Kilka z pty. 34.15 „Kilka z pty. 34.25 „Kilka z pty. 34.35 „Kilka z pty. 34.45 „Kilka z pty. 34.55 „Kilka z pty. 35.05 „Kilka z pty. 35.15 „Kilka z pty. 35.25 „Kilka z pty. 35.35 „Kilka z pty. 35.45 „Kilka z pty. 35.55 „Kilka z pty. 36.05 „Kilka z pty. 36.15 „Kilka z pty. 36.25 „Kilka z pty. 36.35 „Kilka z pty. 36.45 „Kilka z pty. 36.55 „Kilka z pty. 37.05 „Kilka z pty. 37.15 „Kilka z pty. 37.25 „Kilka z pty. 37.35 „Kilka z pty. 37.45 „Kilka z pty. 37.55 „Kilka z pty. 38.05 „Kilka z pty. 38.15 „Kilka z pty. 38.25 „Kilka z pty. 38.35 „Kilka z pty. 38.45 „Kilka z pty. 38.55 „Kilka z pty. 39.05 „Kilka z pty. 39.15 „Kilka z pty. 39.25 „Kilka z pty. 39.35 „Kilka z pty. 39.45 „Kilka z pty. 39.55 „Kilka z pty. 40.05 „Kilka z pty. 40.15 „Kilka z pty. 40.25 „Kilka z pty. 40.35 „Kilka z pty. 40.45 „Kilka z pty. 40.55 „Kilka z pty. 41.05 „Kilka z pty. 41.15 „Kilka z pty. 41.25 „Kilka z pty. 41.35 „Kilka z pty. 41.45 „Kilka z pty. 41.55 „Kilka z pty. 42.05 „Kilka z pty. 42.15 „Kilka z pty. 42.25 „Kilka z pty. 42.35 „Kilka z pty. 42.45 „Kilka z pty. 42.55 „Kilka z pty. 43.05 „Kilka z pty. 43.15 „Kilka z pty. 43.25 „Kilka z pty. 43.35 „Kilka z pty. 43.45 „Kilka z pty. 43.55 „Kilka z pty. 44.05 „Kilka z pty. 44.15 „Kilka z pty. 44.25 „Kilka z pty. 44.35 „Kilka z pty. 44.45 „Kilka z pty. 44.55 „Kilka z pty. 45.05 „Kilka z pty. 45.15 „Kilka z pty. 45.25 „Kilka z pty. 45.35 „Kilka z pty. 45.45 „Kilka z pty. 45.55 „Kilka z pty. 46.05 „Kilka z pty. 46.15 „Kilka z pty. 46.25 „Kilka z pty. 46.35 „Kilka z pty. 46.45 „Kilka z pty. 46.55 „Kilka z pty. 47.05 „Kilka z pty. 47.15 „Kilka z pty. 47.25 „Kilka z pty. 47.35 „Kilka z pty. 47.45 „Kilka z pty. 47.55 „Kilka z pty. 48.05 „Kilka z pty. 48.15 „Kilka z pty. 48.25 „Kilka z pty. 48.35 „Kilka z pty. 48.45 „Kilka z pty. 48.55 „Kilka z pty. 49.05 „Kilka z pty. 49.15 „Kilka z pty. 49.25 „Kilka z pty. 49.35 „Kilka z pty. 49.45 „Kilka z pty. 49.55 „Kilka z pty. 50.05 „Kilka z pty. 50.15 „Kilka z pty. 50.25 „Kilka z pty. 50.35 „Kilka z pty. 50.45 „Kilka z pty. 50.55 „Kilka z pty. 51.05 „Kilka z pty. 51.15 „Kilka z pty. 51.25 „Kilka z pty. 51.35 „Kilka z pty. 51.45 „Kilka z pty. 51.55 „Kilka z pty. 52.05 „Kilka z pty. 52.15 „Kilka z pty. 52.25 „Kilka z pty. 52.35 „Kilka z pty. 52.45 „Kilka z pty. 52.55 „Kilka z pty. 53.05 „Kilka z pty. 53.15 „Kilka z pty. 53.25 „Kilka z pty. 53.35 „Kilka z pty. 53.45 „Kilka z pty. 53.55 „Kilka z pty. 54.05 „Kilka z pty. 54.15 „Kilka z pty. 54.25 „Kilka z pty. 54.35 „Kilka z pty. 54.45 „Kilka z pty. 54.55 „Kilka z pty. 55.05 „Kilka z pty. 55.15 „Kilka z pty. 55.25 „Kilka z pty. 55.35 „Kilka z pty. 55.45 „Kilka z pty. 55.55 „Kilka z pty. 56.05 „Kilka z pty. 56.15 „Kilka z pty. 56.25 „Kilka z pty. 56.35 „Kilka z pty. 56.45 „Kilka z pty. 56.55 „Kilka z pty. 57.05 „Kilka z pty. 57.15 „Kilka z pty. 57.25 „Kilka z pty. 57.35 „Kilka z pty. 57.45 „Kilka z pty. 57.55 „Kilka z pty. 58.05 „Kilka z pty. 58.15 „Kilka z pty. 58.25 „Kilka z pty. 58.35 „Kilka z pty. 58.45 „Kilka z pty. 58.55 „Kilka z pty. 59.05 „Kilka z pty. 59.15 „Kilka z pty. 59.25 „Kilka z pty. 59.35 „Kilka z pty. 59.45 „Kilka z pty. 59.55 „Kilka z pty. 60.05 „Kilka z pty. 60.15 „Kilka z pty. 60.25 „Kilka z pty. 60.35 „Kilka z pty. 60.45 „Kilka z pty. 60.55 „Kilka z pty. 61.05 „Kilka z pty. 61.15 „Kilka z pty. 61.25 „Kilka z pty. 61.35 „Kilka z pty. 61.45 „Kilka z pty. 61.55 „Kilka z pty. 62.05 „Kilka z pty. 62.15 „Kilka z pty. 62.25 „Kilka z pty. 62.35 „Kilka z pty. 62.45 „Kilka z pty. 62.55 „Kilka z pty. 63.05 „Kilka z pty. 63.15 „Kilka z pty. 63.25 „Kilka z pty. 63.35 „Kilka z pty. 63.45 „Kilka z pty. 63.55 „Kilka z pty. 64.05 „Kilka z pty. 64.15 „Kilka z pty. 64.25 „Kilka z pty. 64.35 „Kilka z pty. 64.45 „Kilka z pty. 64.55 „Kilka z pty. 65.05 „Kilka z pty. 65.15 „Kilka z pty. 65.25 „Kilka z pty. 65.35 „Kilka z pty. 65.45 „Kilka z pty. 65.55 „Kilka z pty. 66.05 „Kilka z pty. 66.15 „Kilka z pty. 66.25 „Kilka z pty. 66.35 „Kilka z pty. 66.45 „Kilka z pty. 66.55 „Kilka z pty. 67.05 „Kilka z pty. 67.15 „Kilka z pty. 67.25 „Kilka z pty. 67.35 „Kilka z pty. 67.45 „Kilka z pty. 67.55 „Kilka z pty. 68.05 „Kilka z pty. 68.15 „Kilka z pty. 68.25 „Kilka z pty. 68.35 „Kilka z pty. 68.45 „Kilka z pty. 68.55 „Kilka z pty. 69.05 „Kilka z pty. 69.15 „Kilka z pty. 69.25 „Kilka z pty. 69.35 „Kilka z pty. 69.45 „Kilka z pty. 69.55 „Kilka z pty. 70.05 „Kilka z pty. 70.15 „Kilka z pty. 70.25 „Kilka z pty. 70.35 „Kilka z pty. 70.45 „Kilka z pty. 70.55 „Kilka z pty. 71.05 „Kilka z pty. 71.15 „Kilka z pty. 71.25 „Kilka z pty. 71.35 „Kilka z pty. 71.45 „Kilka z pty. 71.55 „Kilka z pty. 72.05 „Kilka z pty. 72.15 „Kilka z pty. 72.25 „Kilka z pty. 72.35 „Kilka z pty. 72.45 „Kilka z pty. 72.55 „Kilka z pty. 73.05 „Kilka z pty. 73.15 „Kilka z pty. 73.25 „Kilka z pty. 73.35 „Kilka z pty. 73.45 „Kilka z pty. 73.55 „Kilka z pty. 74.05 „Kilka z pty. 74.15 „Kilka z pty. 74.25 „Kilka z pty. 74.35 „Kilka z pty. 74.45 „Kilka z pty. 74.55 „Kilka z pty. 75.05 „Kilka z pty. 75.15 „Kilka z pty. 75.25 „Kilka z pty. 75.35 „Kilka z pty. 75.45 „Kilka z pty. 75.55 „Kilka z pty. 76.05 „Kilka z pty. 76.15 „Kilka z pty. 76.25 „Kilka z pty. 76.35 „Kilka z pty. 76.45 „Kilka z pty. 76.55 „Kilka z pty. 77.05 „Kilka z pty. 77.15 „Kilka z pty. 77.25 „Kilka z pty. 77.35 „Kilka z pty. 77.45 „Kilka z pty. 77.55 „Kilka z pty. 78.05 „Kilka z pty. 78.15 „Kilka z pty. 78.25 „Kilka z pty. 78.35 „Kilka z pty. 78.45 „Kilka z pty. 78.55 „Kilka z pty. 79.05 „Kilka z pty. 79.15 „Kilka z pty. 79.25 „Kilka z pty. 79.35 „Kilka z pty. 79.45 „Kilka z pty. 79.55 „Kilka z pty. 80.05 „Kilka z pty. 80.15 „Kilka z pty. 80.25 „Kilka z pty. 80.35 „Kilka z pty. 80.45 „Kilka z pty. 80.55 „Kilka z pty. 81.05 „Kilka z pty. 81.15 „Kilka z pty. 81.25 „Kilka z pty. 81.35 „Kilka z pty. 81.45 „Kilka z pty. 81.55 „Kilka z pty. 82.05 „Kilka z pty. 82.15 „Kilka z pty. 82.25 „Kilka z pty. 82.35 „Kilka z pty. 82.45 „Kilka z pty. 82.55 „Kilka z pty. 83.05 „Kilka z pty. 83.15 „Kilka z pty. 83.25 „Kilka z pty. 83.35 „Kilka z pty. 83.45 „Kilka z pty. 83.55 „Kilka z pty. 84.05 „Kilka z pty. 84.15 „Kilka z pty. 84.25 „Kilka z pty. 84.35 „Kilka z pty. 84.45 „Kilka z pty. 84.55 „Kilka z pty. 85.05 „Kilka z pty. 85.15 „Kilka z pty. 85.25 „Kilka z pty. 85.35 „Kilka z pty. 85.45 „Kilka z pty. 85.55 „Kilka z pty. 86.05 „Kilka z pty. 86.15 „Kilka z pty. 86.25 „Kilka z pty. 86.35 „Kilka z pty. 86.45 „Kilka z pty. 86.55 „Kilka z pty. 87.05 „Kilka z pty. 87.15 „Kilka z pty. 87.25 „Kilka z pty. 87.35 „Kilka z pty. 87.45 „Kilka z pty. 87.55 „Kilka z pty. 88.05 „Kilka z pty. 88.15 „Kilka z pty. 88.25 „Kilka z pty. 88.35 „Kilka z pty. 88.45 „Kilka z pty. 88.55 „Kilka z pty. 89.05 „Kilka z pty. 89.15 „Kilka z pty. 89.25 „Kilka z pty. 89.35 „Kilka z pty. 89.45 „Kilka z pty. 89.55 „Kilka z pty. 90.05 „Kilka z pty. 90.15 „Kilka z pty. 90.25 „Kilka z pty. 90.35 „Kilka z pty. 90.45 „Kilka z pty. 90.55 „Kilka z pty. 91.05 „Kilka z pty. 91.15 „Kilka z pty. 91.25 „Kilka z pty. 91.35 „Kilka z pty. 91.45 „Kilka z pty. 91.55 „Kilka z pty. 92.05 „Kilka z pty. 92.15 „Kilka z pty. 92.25 „Kilka z pty. 92.35 „Kilka z pty. 92.45 „Kilka z pty. 92.55 „Kilka z pty. 93.05 „Kilka z pty. 93.15 „Kilka z pty. 93.25 „Kilka z pty. 93.35 „Kilka z pty. 93.45 „Kilka z pty. 93.55 „Kilka z pty. 94.05 „Kilka z pty. 94.15 „Kilka z pty. 94.25 „Kilka z pty. 94.35 „Kilka z pty. 94.45 „Kilka z pty. 94.55 „Kilka z pty. 95.05 „Kilka z pty. 95.15 „Kilka z pty. 95.25 „Kilka z pty. 95.35

Dalsze szczegóły z ostatniego posiedzenia Śląskiej Rady Wojewódzkiej

Katowice, 21 stycznia.

Jak już wczoraj donosiliśmy, Śląska Rada Wojewódzka uchwaliła projekt ustawy o zniesieniu pow. świętochłowickiego, oraz w związku z tym o zmianie granic powiatów katowickiego, tarnogórskiego i pszczyńskiego. Ponadto Rada Wojewódzka uchwaliła projekt ustawy o nowej organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej. Budżet Nadzwyczajnego Funduszu Inwestycyjnego uchwaliła Rada Wojewódzka podwyższając o poł miliona zł. Z dalszych projektów ustaw uchwalonych przez Śl. Radę Wojewódzka wymienić należy: 1) projekt ustawy o rozciągnięciu mocy obowiązującej niektórych ustaw na obszar pow. frusztackiego i zachodnią część pow. cieszyńskiego. Projekt tej ustawy wprowadza na odzyskane ziemie zaolziańskie przepisy ustawy o zasadach gospodarki związków komunalnych oraz egzekucji roszczeń pieniężnych do związków komunalnych z tytułów prawno-prywatnych. Przepisy ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w woj. śląskim, przepisy ustawy z dnia 8. II. 1928 r. o utworzeniu Śląskiego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego, oraz regulacje w zakresie finansów komunalnych stan przejściowy, który trwać będzie do dnia 1 kwietnia 1939 r., w którym to terminie oczekiwać można wprowadzenia na teren Zaolzia ogólnych państwowych ustaw podatkowych. 2) projekt ustawy o zmianie przepisów ustawy o podatku od kapitałów i rent i wprowadzenie tej ustawy na obszar Zaolzia. 3) projekt ustawy o zmianie ustawy o Śląskim Funduszu Gospodarczym i wprowadzenie jej na obszar Zaolzia.

Ponadto Śląska Rada Wojewódzka zaakceptowała propozycje uzupełnienia i zmiany projektu ustawy o gminach wiejskich, która jest przedmiotem obrad Sejmu Śląskiego. Propozycje Śl. Rady Wojewódzkiej idą w kierunku wprowadzenia do ustawy o gminach wiejskich przepisów o wyborze radnych miejskich i radnych gminnych. Projektowany system wyborów wzorowany jest na systemie wyborów do rad miejskich, jakie obowiązują w całym państwie.

Komisja administracyjno-samorządowa Sejmu Śl. na podstawie przesłanych jej propozycji będzie mogła przeprowadzić debatę do końca nad ustrojem gmin wiejskich. Prace nad wprowadzeniem nowego ustroju samorządu w gminach upartego na zasadach jednolitych rozpoczną się w czasie najbliż-

szym. Ze wspomnianych na wstępie rozporządzeń Śląskiej Rady Wojewódzkiej należy wyszczególnić rozporządzenie Wojewody Śląskiego o opłatach szkolnych w szkołach średnich i ogólnokształcących, utrzymywanych przez Skarb Śląski oraz związki komunalne jako też przy egzaminach nauczycieli w szkołach powszechnych w części zaolziańskiej Województwa Śląskiego, oraz rozporządzenie Wojewody Śląskiego o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych w części

zaolziańskiej Województwa Śląskiego, na które o rozporządzenia Śl. Rady Wojew. wyraziła zgodę. Rada Wojewódzka przyjęła do wiadomości sprawozdanie Wydziału Dróg Powiatowych w Cieszyźnie z wykonania budżetu za rok 1937-38, zatwierdziła uchwałę wydziału gminnego w Czechowicach w sprawie zaciągnięcia z Funduszu Pracy na budowę ulic pożyczki materiałowej w wysokości 23.999 zł, rady miejskiej miasta Bielska na zaciągnięcie dodatkowego kredytu

materiałowego wartości 36 tys. zł z Funduszu Pracy na budowę dróg oraz uchwały korporacji miejskich miasta Mysłowice w sprawie zaciągnięcia pożyczki z Śl. Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego w wysokości 80 tys. zł. Zatwierdziła uchwały korporacji miejskich miasta Katowice w sprawie ustalenia uposażenia dla nowo wybranego płatnego radcy budownictwa miasta inż. Witolda Kłębowski. Dalej powzięto uchwałę w sprawie ustalenia norm wynagrodzenia kierowników i nauczycieli szkół uzupełniających przemysłowych na Śląsku Zaolziańskim. W końcu zatwierdziła kilkadziesiąt spraw det. przyznania ulg w spłacie pożyczek ze Śląskiego Funduszu Gospodarczego oraz szereg biejących spraw z zakresu administracji komunalnej.

Marihuana

Tajemnicza trucizna czyni ludzi zbrodniarzami

Angielski Scotland Yard ma ostatnio ogromnie ciężkie zadanie do rozwiązania.

Oto niedawno przed sądem londyńskim odpowiadał dezertor oskarżony o zabicstwo dwóch policjantów.

NIESZCZĘŚNIA Z PLACZEM I SKRUCHA TŁUMACZYŁ SEDZIOM, ŻE ZUPELNIE NIE ROZUMIE I NIE WIE, JAK SIĘ TO WSZYSTKO STAŁO.

Twierdził, że działał pod wpływem „Marihuany”, wypalił dwa czy trzy papierosy „Marihuana” i stracił zupełnie świadomość popełnianych czynów.

Nazwa tajemniczego środka odurzającego zastanowiła Scotland Yard (oddział walki z narkotykami).

Jak wykazały badania dokładniejsze, środek ten, niebezpieczniejszy niż opium i kokaina, przyszedł do Anglii z Ameryki. Taniocia swoją zdobył rynek wśród uboższych warstw ludności Londynu i od kilku miesięcy zawiadnął owym rynkiem niepodzielnie.

Wywiadowcy ze Scotland Yardu nie zadowolili się jedynie skonstatowaniem faktu rozpowszechnienia trucizny.

ZACZĘLI ONI ŚLEDZIĆ DROGI KTORYMI WKRACZAŁA DO LONDYNU.

I dziś wiadomo, że co tydzień przybywa 4—5 tysięcy papierosów „Marihuana” ze Stanów Zjednoczonych do Hollandii.

Przemysłowiec holenderski, zajmujący się ich sprowadzaniem, ma do swej pomocy piękną i młodą agentkę, Greczynkę. Agentka ta, spełniając rolę komiwojażera, podróżuje po Europie specjalnie w sprawie „Marihuany”.

Po raz pierwszy w ogóle „Marihuana” w Anglii pokazała się w 1936 r. Paczkę trujących papierosów.

DAJĄCYCH ZAPOMNIENIE I BĘDĄCYCH POWODEM SZALEŃCZYCH CZYNÓW,

wyzwolonej ze wszelkich hamulców bestii ludzkiej, znalezione po raz pierwszy w Hull w kawiarni utrzymywanej przez Indian z Meksyku.

Dziś walka z „Marihuana” przyczynia masę kłopotów policji angielskiej. Papierosy „Marihuana” bowiem znaleźć można nie tylko w „specjalnych” dzielnicach, ale również i w najbardziej eleganckich nocnych lokalach śródmieścia Londynu.

Jak silnie zawiada człowiekiem narkotyk, świadczą o tym fakty zdrad i morderstw, popełnianych przez ludzi najspo-

kojniejszych pod słońcem, których krew zatruta jadem narkotyku, żąda nowej jego dawki.

We wrześniu 1937 r. pani Ciang-Kai-Szek oświadczyła w jednym z udzielonych przez siebie wywiadów co następuje:

„Japończycy i ich agenci wytyżyli swoją zbrodniczą działalność w kierunku

ZALANIA NASZEGO KRAJU OPIUM I INNYMI ŚRODKAMI ODURZAJĄCYMI.

Chcą oni w ten sposób zdemoralizować lud chiński i uczynić go fizycznie niezdolnym do obrony kraju. W chwili głodu narkotyku, aby otrzymać środki potrzebne do zaspokojenia nieszczęsnego nalożu, ludzie zatruci gotowi są odegrać nawet rolę szpiegów.

W rozmaitych prowincjach naszego kraju spotykamy szpiegów, spełniających polecenie swych panów, dostawców narkotyków... spotykamy ich i na wysokich stanowiskach. Ci zdracy własnego kraju są tylko marionetkami... Genewa zna dobrze tę historię tragiczną i ohydną, ale jak powiada pan Blaino, dyrektor „The Anti Opium Informator Bureau”, — „gwiżdże sobie na nią”.

Szczytem techniki w branży chemicznego czyszczenia jest

asordynowy zakład chem. czyszczenia firmy Jan Czerny Nast.

Po zupełnym zmodernizowaniu Zakładu udzielamy w czasie od 23-go stycznia do 4-go lutego 1939

20% nadzwyczajnego rabatu

na wszelkie zlecenia: czyszczenia oraz farbowania

Już dziś może każdy po najniższych cenach dać do czyszczenia względnie farbowania swoją garderobę wiosenną

Poszczególne działy: Farbiarstwa skóry — Przetrasowanie kapeluszy **Rok założenia 1898**
Cerowanie — i wszelkiego rodzaju plisowanie.

JAN CZERNY NAST. CHORZÓW II

Najstarszy i najnowocześniejszy Zakład Chemicznego Czyszczenia na Górnym Śląsku

FILE: Chorzów I, ul. Wolności 24, — Chorzów I, ul. Sobieskiego 21, — Chorzów II, 3 Maja 3, — Chorzów II, ul. Krzyżowa 15, — Chorzów III, ul. Legionów 2., — Katowice, Plac Marszałka Piłsudskiego 1, — Katowice, ul. Plebiscytowa 10, — Zalesze, Wojciechowskiego 49, — Lipiny, ul. M. Piłsudskiego 23, — Siemianowice, ul. Bytomska 9, — Szarlej, ul. M. Piłsudskiego 32, — Brzeziny Śl., ul. Warszawska 7, — Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 2.

FABRYKA: Chorzów II, ul. Krzyżowa 15. Tel. 411-56, 414-90, 333-54

<p>Redakcja: Katowice, al. Batorska 2, I p. Telefony: do godz. 18 tej 337 67 350 85 po godz. 18 tej 304 26 308 78 Rękopisów nie zwraca się</p>	<p>Administracja: Katowice, ul. Kościuski 15, ofic. II p. Telefon: 337-67, 350 85 P K O Katowice 308 551 Przyjmowanie abonamentów i ogłoszeń</p>	<p>Reprezentacje: Chorzów: ul. Pocztowa 2, tel. 411 83. Bielskie: Nad Niprem 2, tel. 36 57. Lubliniec: ul. Ogrodowa 1. Cieszyń Zachodni, Marsz. Piłsudskiego 4, tel. Cieszyń II nr 115 Rybnik: Gminajelna 8, tel. 11-84 i 11-37</p>	<p>Abonamenty z odnośnieniem do domu lub z przesyłką pocztową miesięcznie 2 zł 50 gr Przyjmuje Administracja Reprezentacja, Poczta (listów) Agenc. K oski</p>
--	--	---	--

CENNIK OGŁOSZEŃ

OGŁOSZENIA W TEKŚCIE (1 lam = 70 mm)
za 1 mm jednolamowy na stronie tytułowej zł 1,00
za 1 mm jednolamowy w tekście na dalszych stronach zł 0,80
W DZIALE OGŁOSZENIOWYM (1 lam = 28 mm)
za 1 mm jednolamowy zł 0,25
Rozmiar strony: wysokość 410 mm, szerokość 290 mm
— forma tekstowa na 4 łamy (1 lam — 70 mm — 28 mm — 28 mm — 28 mm)
— stroje ogłoszeniowe na 10 sm w 1 lam — 28 mm

DRÓBNE OGŁOSZENIA płaci się za słowo 20 gr
dla poszukujących pracy . . . . . 0,10 gr
matrymniale . . . . . 0,30 gr
tłustym drukiem . . . . . 0,40 gr
Najniższa cena drobnego ogłoszenia zł 2,50 — dla poszukujących pracy zł 1,50.

NEKROLOGI
w tekście d 200 m/m sa 1 m/m jednolamowy 0,80 gr
w tekście pon 200 m/m sa 1 m/m jednolam 0,80 gr
w dalsze ogłoszeniowym sa 1 m/m jednolam. 0,25 gr

WARUNKI OGÓLNE:
Umysły w ogłoszeniach nie opowiadają do sądania i zarzutów gońców! an też nie obowiązują. Admistracja do bezpłatnego potwierdzenia ogłoszenia o ile, treść i sens ogłoszenia nie zostały wypaczone. Zastrzeżenie miejsca brywa uwzględnione o tyle, o ile zawała'na to względy redakcyjne techniczne.

Ogłoszenia przyjmujemy do godziny 16-tej dnia poprzedzającego

Nie przyjmujemy odpowiedzialności za omyłki powstałe przez nadanie tekstu telefonicznie

Funduc...
wawic...
Fundu...
wysoko...
korpo...
awie u...
oranego...
nz Wi...
uchwa...
odzenia...
pelnia...
polzian...
spraw...
zek ze...
az szc...
istracji

krew...
nowej

g-Kai...
dzielo...
nastę...

teżwi...
ierun...

PIUM...
AJA-

zować...
nie-...
glo-...
i po-...
snego...
legrac

szego...
niają...
wów...
wysoc...
snego...
nawa...
ydną...
ektor...
eau"

ia

ast.

939

U

na

98

II

alka

4

4

ZIOLA DRA BREYERA

przynoszą ulgę w następujących chorobach:

- Nr 1. piersiowe z 2.50
- Nr 2. Zioła na przemianę materii 3.—
- Nr 3. Zoiłdkowo-kiłkowe 2.50
- Nr 4. Zioła dla nerwowych 3.60
- Nr 5. Zioła przeciwko blednicy i niedokrwistości 4.20
- Nr 6. Zioła przeciwko chorobom nerkowym i pęcherzowym 3.—
- Nr 7. przeczyszczające w chronicznym zatarwieniu i hemo-roidach 1.50

Do nabycia w oryginalnym opakowaniu w aptekach, składach aptecznych i drogeriach lub w wytwórni

„POLHERBA“, KRAKÓW, Podgórze, skr. Nr 48.

Zainteresowani otrzymują na żądanie darmo z wytwórni broszurę. (3078)

Restauracja

w Sierpczcu u k. Bogumiń, pow. fryzarski z sąlą białową, dobrze utrzymana, jest

do sprzedania

ewentualnie do wynajęcia na bardzo dogodnych warunkach od zaraz. Wadomość u Józefa Jakub Hornung, Cieszyń, ul. 3 Maja 12. (133)

Przetarg

Towarzystwo Przyjaciół Katowickiego Parku Pieszojacy ogłasza przetarg nieograniczony na roboty wykonalne: murarskie, sztalator-skie, posadzkiowe, ślusarskie, malarskie i szklarskie, w Domu Żelaziera w Katowicach.

Podkłady w cenie zł 6— otrzymać można w Kierownictwie budowy w Katowicach, ul. Kopernika 12, m. 3. Termin składania ofert upływa w południe dnia 7 lutego 1939 r.

KIEROWNIK BUDOWY:

(—) inż. arch. L. Dietz d'Arma.

Z W I A Z E K REZERWISTÓW
szkół wojskowych członków i wychowuje ich na prawych obywateli-patriotów. Rezerwistów Wstępujących w nasze szeregi!!

Dr med. Herwich

przeprowadzi się z ul. Kępczowskiej 29 na ul. Katowicką 38 (blisko ulicy Zamkowej, przy-stanek L. ni Auto-busowej Katowice-Bogucze). (3222) Tel. 338, 65.

Fotografie

legitymacja, szybko, dobrze, tanio. Ave-Film, Młyńska 3.

legitymację

Urządzeniem zgubioną wstępu do Huty Bailden nr 1948. Stencel Stanisław, Katowice.

PENSJONAT

„SLAZACZKA“ K. Męczyńskiej WISŁA
Telefon nr 66
Przyst. do kuchni
Obok szkolnych terenów narciarskich.
Otwarty przez cały rok.
Ceny przystępne

Krzysz Traugutt na stołach cytadeli warszawskiej.

WYPRZEDAŻ INWENTARZOWA
od 20. stycznia do 3. lutego

Teraz

nadeszła chwila zakupu upragnionego dywanu.

Raz do roku dajemy okazję do nabycia dobrego dywanu lub chodnika za małą ilość pieniędzy.

Dla nas miabyś i Ty nie skorzystał z tej rzadkiej okazji kupna podczas naszej wyprzedaży inwentarzewej.

Dywany, dywaniki, moski, narzutki, kępy na stół po znacznie niższych cenach. Specjalnie korzystne ceny resztek chodników.

Walter
Dom Dywanów
Katowice, ul. Młyńska 5, Telefon 303-35

Nasza sprzedaż Inwenturowa
Już się rozpoczęła

ERNEST CEBULLA
KATOWICE UL. 3 MAJA 3

3832

Większa cegielnia na Górnym Śląsku poszukuje

Mistrza ceglarskiego
z ukończoną szkołą ceglarską.

Oferty z podaniem warunków kierować do „P. Z.“ pod „Cegielnia“ (127)

Rok zał. 1897 Rok zał. 1897

PIERWSZA GÓRNOŚLĄSKA WYTWORNIĄ SZYLDÓW
ADOLF KAUFMANN
Katowice, ul. M. Piłsudskiego 23 tel. 344-08
Wykonuje: Szylidy szklane-emalowane-metalowe.

FIRANKI, OBICIA MEBLOWE
MENCZEL, Katowice, pl. M. Piłsudskiego 2

Popierajcie kupców ogłaszających się „Polsce Zachodniej“

Obwieszczenie o licytacji

Obwieszczenie o licytacji. Ogłaszam, że we wtorek dnia 24 stycznia 1939 r. o godzinie 12-tej sprzedam publicznie w Kopalniach przy ulicy Główniej 15 następujące ruchomości: 1. maszynę do mielania młosa marki „Fortuna“ pedona elektryczną, 1 maszynę do mielania młosa marki „Reverdy“, 1 motor elektryczny marki „Brown“, wszystkie maszyny wraz z urządzeniem i pasami transmisyjnymi, siewane na łączną sumę zł 1750.— Ruchomości powyższe oświadczyć można na miejscu sprzedaży 1/4 godz. przed rozpoczęciem licytacji. Rybnik, dnia 19 stycznia 1939 r. JOZEF BULA, Komornik. (302)

Obwieszczenie o licytacji

Obwieszczenie o licytacji. Komornik Sądu Grodzkiego w Bogumiń Karol Koch, mający kancelarię w Bogumiń, gmach sądowy, na podstawie art. 20 k. p. o. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 31 stycznia 1939 r. o godz. 9-tej w Bogumiń, ul. Kr. Sobolewskiego nr 253 odbędzie się 1-za licytacja ruchomości, składających się z: 1. 4 szt. niewykończonych, 2. 2 sztalerek, 3. 1 kuchenki, 2 lustro do nocy, 4. 1 sztalera niewykończonych twardej, 2 sztalerek, 5. różnego materiału i narzędzia sztalarskiego, 6. 1 sztalera na łączną sumę zł 120.— Ruchomości można oświadczyć w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym. Bogumiń, dnia 9 stycznia 1939 r. KAROL KOCH, Komornik. (203)

Walne Zebranie A. K. S.

Zarząd Amatorskiego K. S. wybrany na walnym Zgromadzeniu AKS. w dniu 8. 1. 1939 ukończył swój jak następuje: 1) Mgr. Karol Józef — prezes, 2) Podkom. Szpak Paweł — I wiceprez., 3) Hanke Jan — II wiceprez., 4) Rusz Jan — sekretarz główny.

WSZYSCY PAMIĘTAJMY, ZE PUNDUZU

OBROBY NARODOWEJ NA KONTO P. K. O. NR 370.000

SPORT I WYCHOWANIE FIZYCZNE

ZEBRANIE PIŁKARZY RUCHU.
Kierownictwo sekcji piłki nożnej KS. „Ruch“ 9204 zawiadamia, iż walne zebranie odbędzie się dnia 4 lutego r. w Wielkiej Hejdukach, w której sali: Katołckiego Domu Związkowego przy ul. Kociołkowej, w pierwszym terminie o godz. 18. 30 w razie braku statutowo wymaganego ilości członków, drugie walne zebranie odbędzie się w tym samym dniu i w tym lokalu o godz. 18,30, bez względu na ilość obecnych.

Ciekawe wiadomości ze świata

AMERYKA WYSŁE DO HELSINKI 600 ZAWODNIKÓW.
Stany Zjednoczone zamierzają wysłać 600 zawodników na igrzyska olimpijskie w Helsinkach. COCHET W BUDAPESZCIE.
W pierwszych dniach lutego przybędą do Budapesztu słynny tenisista francuski Cochet, który kierować będzie treningami oślowych tenisistów węgierskich.

Odbędzie się w Wilnie pierwsze posiedzenie komitetu tradycyjnego marszu narciarskiego Zuluw — Wilno. Marsz ten odbędzie się w dniach 25 i 26 lutego.

Na posiedzeniu zapoznano obecnych z poprawkami w regulaminie, w którym m. in. zmieniono sposób celu przy strzelaniu, a mianowicie wszystkie patrole strzelać będą do balonków w odległości 75 mtr.
Na osze komitetu organizacyjnego stanął płk. dypl. W. Kowalski.
Postanowiono do marszu tegorocznego dopuścić poza konkursem młodzież szkolną.
Powołany został przez aklamację komitet honorowy marszu w składzie następującym:
Gen. Dąb - Biernacki, minister prof. W. Świecicki, wice-min. Bobkiewicz, wojewoda Bocheński oraz generałowie: Olszyna - Wilczyński, Kruszyński i Sawicki.

Przed marszem narciarskim Zuluw — Wilno

MARSZ NARCIARSKI „SZLAKIEM II BRIGADY LEGIONÓW“
Wielka impreza sportowa, jaką jest marsz narciarski Szlakiem II Brygady Legionów, cieszy się dużą popularnością, o czym świadczą coroczne liczne zgłoszenia różnych organizacji i stowarzyszeń.
Jedną z najliczniej reprezentowanych organizacji jest Związek Strzelecki.
W tym roku, w marszu, który będzie trwał od 2 do 5 lutego, ze strony Z. S. startować mają 24 patrole z czego na grupę P. W. przypada 10 patroli, w grupie P. Z. N 7 patroli i w grupie regionalnej 7 patroli. Najliczniej występuje Okręg Krakowski Z. S. wystawiając łącznie 13 patroli.
W roku zeszłym w grupie P. Z. N. 1-ego miejsca zajęł patrol Z. S. Zakopane, w grupie regionalnej patrol Z. S. Wisła.

Który wybrać?

CAPELLO 39

2-głośnikowa superheterodyna, świetny postępu techniki akustycznej

WYBÓR - Dźwiękowa superheterodyna na wyświeżających warunkach technicznych

WYBÓR - Stanowi przystojną i ciekawą pakietu posiadania doskonałego odbiornika. Należy wybrać zatem aparat CAPELLO, którego zalety przewyższają koszty!

WYBÓR - Młodym artystom muzyki nowoczesnego detektu

CAPELLO SUPER-RADIO

Wystawiamy naszą produkcję na Międzynarodowej Wystawie w roku 1939 w Nowym Yorku (U. S. A.)

NERWOL

CHEMIAK D. FRANKOŁ
KACIERABIS
STOJUJE NA PRZY
REUMATYZMIE

KLUCZ Z POWODU PRZEŚWIENIA POITRIALE ICHIMIE ITP DO NABYCIA W APTEKACH WYRÓB I GŁÓWNA IPRZEDAŻ APTEKA MIKOŁASCHA LWÓW KOPERNIKA 4

V Km. 2021 28.

Obwieszczenie o licytacji.
Oświadczam, że w czwartek dnia 26 stycznia 1939 r. o godz. 12-tej sprzedam publicznie w Katowicach przy ul. Piłsudskiego nr 17, następujące ruchomości:
1 biurko z fotelami, 1 szafkę biblioteczną na książki, 1 toaletkę z 3 lustkami, 1 szafkę witrażową na szkło, 4 krzesła skóra wójtka, 1 stolik okrągły, 1 lampę wiszącą 7-żarówkowa, 1 łóżko, 3 foteliki materiałem obite, 1 dywan 2,5 razy 3 m, 1 szafkę czarna, 1 kanapę gobelinową z obudową, 2 obrazy w ramach, 1 łóżeczko zwykłą oraz inne ruchomości — oznaczone na liście sumie zł 1535.
Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży owoce godz. przed rozpoczęciem licytacji. (1252)

KOMORNIK SĄDU GRODZIEGO w Katowicach, rewiru V.

Rece matki...

pilne, spracowane — wyraźnie mówią o niezmordowanej pracy w domostwie około męża i dzieci. Blago tym, którzy doznają jeszcze pieczołowitości rąk matczynych. Dlatego należy je chronić przed marnymi, ostrymi i cuchnącymi mydlami. Zdolni chemicy w wielkich fabrykach Kollontaya stale czuwają nad wyborem nowego mydła „Kollontay z pralką”, zawierającego cenne dodatki, żeby zawsze było balsamem dla pracujących rąk Gospodyń. Dla tych właśnie Gospodyń pracuje wiele fachowców, którzy przez staranne badania zagwarantują specjalną dobroć każdego kawałka nowego mydła „Kollontay z pralką”.

Nowe mydło z pralką Kollontay jest o wiele lepsze..

Makulatura gazetowa

do sprzedania

Wiadomość w Adm. „Polski Zachodniej”, Katowice, Kościuszki 15, II p. dom tylny.

Podróżujesz bez kłopotu, korzystając z samo'otu!

Powrócił Dr Nowara
specjalista chorób ocznych
Chorzów I. ul. Wolności nr 11
godz. przyjęć od 9-12 i 3-6.

Obwieszczenie o licytacji
Komornik Sądu Grodzkiego w Chorzowie, rewiru IV, oświadczam, że w poniedziałek, dnia 23 stycznia 1939 r. o godz. 10 sprzedam publicznie w Chorzowie przy ul. Grzywno 20 następujące ruchomości:
1 tozarkie 2 razy 3 m. — oznaczonej na sumę 1.200 zł.
Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu i w czasie wyżej oznaczonym.
(—) WYSTUBA
Komornik rewiru IV w Chorzowie.

DROBNE OGŁOSZENIA

WOLNE POSADY

Hotel geninych panów
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Poszukuję kasjerki z znakomitym burową z okolicy Jaworzna, Sopotnia, Dom Towarowy Józef Mandryk, Głuszczyk, Krakowska 42. (111)

Zdajni młodzi akwizytorzy
dla masowego patentowanego artykułu do odwiedzenia i tapetowania meblarzy w miastach wojewódzkich i powiatowych poszukujemy. Duże możliwości. Oferty i referencje kierować pod Przemysła Włosa, ul. Leszno 139

Poszukuje się zdolnego sprzedawcy
branży tekstylnej, władającego dobrą znajomością polskim i niemieckim. Oferty wraz z odpisem świadectwa założyć w Kerowac pod „Kierowac” w Warszawie, ul. Leszno 139

Poszukuję sprzedawcy
branży tekstylnej, władającego dobrą znajomością polskim i niemieckim. Oferty wraz z odpisem świadectwa założyć w Kerowac pod „Kierowac” w Warszawie, ul. Leszno 139

Werkmistrz mechanik
Absolwent szkoły w Belsku z dwuletnią praktyką warszawską w biurze, obecnie na posadzie instruktora w szkole technicznej, pragnie zmienić posadę od 1 lipca albo od zaraz. Łaskawie zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „Pedant” (121)

Krawcowa
dla paragonów z krajowcami, poleca się pani Penom Oferty sub „Krawcowa J 5” do P. Z.

KUPNA
Kupię dom średniej wielkości w okolicy Katowic, z przeliczeniem pożyczek B. G. K. Szeregiłowe oferty do Adm. P. Z. pod nr „3125” (126)

Kupię cwa używane rowery
na 3 kółkach, w dobrym stanie i używane towary. Zgłoszenia: Katowice, skr. pocztowa 210.

SPRZEDAŻE
naszyny do szycia „Pfaff” i SINGER. Maszyny do PISANIA nowych używane, najtańszej. 3-go Maja 30, I piętro. (3224)

Książki, nuty, czasopisma, papiery
dostarcza Księgarnia Górską, Katowice, Młyńska 4, tel. 334-71.

Willa
w ładnym położeniu w Chorzowie. Of. do sprzedania. Of. do P. Z. Chorzów pod „S. S. 101” (121)

Cegielnia
na Górnym Śląsku, krzyżowe do sprzedania. Oferty do P. Z. pod „Cegielnia” (122)

Garnitury pościelowe
z koronkami i białymi damską pelona Paszowa B. J. J. M. S. K. Katowice, Hala Targowa sklep 10 Specjalność: Szycie różnorodnych używanych materiałów (2983)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Wpis
na kursy „Praktyka Burowa” Księgarnia uproszczonej — Korespondencja handlowej w językach obcych przyjmujące się do zamienne. Kursy pedagogiczne w Władz Szkolnych. Po ukończeniu świadectwa. Katowice, Młyńska 4 (3291)

MIESZKANIA
Od 1 stycznia nastąpi wyłączenie 28-pokojowe mieszkanie z komfortem w nowym budynku w Władz Szkolnych. Hajułkach Blazych informację udziela Chorzowska Spółdzielnia Mieszkanicowa w Chorzowie I, ul. Dąbrowskiego nr 36, telefon 411 02. (130)

RÓŻNE
Detektywy
Machyna Katowice, Dąbrowskiego 328. Wywiady, obsługa, dochodzenia telef. 32835 (3239)

Baczność! Łódź w Zgłoszenia 7, do wynajęcia natychmiast duży plac sklep, szopy, skład. Władomacie Łódź, Północna 22 Grunias, telefon nr 139.33.

Bezpieczne leczenie zębów
Nowoczesna protezyczna dentystyka. Edmund Vogel, dentysta, Chorzów I, tel. 412 38, ul. Włocławskiego 24. Ordynacja od 9.30-13 i 15-18 do 19-ej. (136)

WOLNE POSADY

Hotel geninych panów
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Poszukuję kasjerki z znakomitym burową z okolicy Jaworzna, Sopotnia, Dom Towarowy Józef Mandryk, Głuszczyk, Krakowska 42. (111)

Zdajni młodzi akwizytorzy
dla masowego patentowanego artykułu do odwiedzenia i tapetowania meblarzy w miastach wojewódzkich i powiatowych poszukujemy. Duże możliwości. Oferty i referencje kierować pod Przemysła Włosa, ul. Leszno 139

Poszukuje się zdolnego sprzedawcy
branży tekstylnej, władającego dobrą znajomością polskim i niemieckim. Oferty wraz z odpisem świadectwa założyć w Kerowac pod „Kierowac” w Warszawie, ul. Leszno 139

Poszukuję sprzedawcy
branży tekstylnej, władającego dobrą znajomością polskim i niemieckim. Oferty wraz z odpisem świadectwa założyć w Kerowac pod „Kierowac” w Warszawie, ul. Leszno 139

Werkmistrz mechanik
Absolwent szkoły w Belsku z dwuletnią praktyką warszawską w biurze, obecnie na posadzie instruktora w szkole technicznej, pragnie zmienić posadę od 1 lipca albo od zaraz. Łaskawie zgłoszenia do Adm. P. Z. pod „Pedant” (121)

Krawcowa
dla paragonów z krajowcami, poleca się pani Penom Oferty sub „Krawcowa J 5” do P. Z.

KUPNA
Kupię dom średniej wielkości w okolicy Katowic, z przeliczeniem pożyczek B. G. K. Szeregiłowe oferty do Adm. P. Z. pod nr „3125” (126)

Kupię cwa używane rowery
na 3 kółkach, w dobrym stanie i używane towary. Zgłoszenia: Katowice, skr. pocztowa 210.

SPRZEDAŻE
naszyny do szycia „Pfaff” i SINGER. Maszyny do PISANIA nowych używane, najtańszej. 3-go Maja 30, I piętro. (3224)

Książki, nuty, czasopisma, papiery
dostarcza Księgarnia Górską, Katowice, Młyńska 4, tel. 334-71.

OKULARY
po cenach reklamowych poleca tel. ko krótki czas fa OKULARIUM”
Otwik — Foto Chorzów I Janiełowska 1 Działka ca. dia Kas Chorzów I Spółek Brac

Willa
w ładnym położeniu w Chorzowie. Of. do sprzedania. Of. do P. Z. Chorzów pod „S. S. 101” (121)

Cegielnia
na Górnym Śląsku, krzyżowe do sprzedania. Oferty do P. Z. pod „Cegielnia” (122)

Garnitury pościelowe
z koronkami i białymi damską pelona Paszowa B. J. J. M. S. K. Katowice, Hala Targowa sklep 10 Specjalność: Szycie różnorodnych używanych materiałów (2983)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Ofiary
dobrej przelacji w każdej miejscowości Śląska poszukuje reprezentacji. Zgłosza do P. Z. pod „Za czas wyświeżoną wynagrodzamy” (139)

Wpis
na kursy „Praktyka Burowa” Księgarnia uproszczonej — Korespondencja handlowej w językach obcych przyjmujące się do zamienne. Kursy pedagogiczne w Władz Szkolnych. Po ukończeniu świadectwa. Katowice, Młyńska 4 (3291)

MIESZKANIA
Od 1 stycznia nastąpi wyłączenie 28-pokojowe mieszkanie z komfortem w nowym budynku w Władz Szkolnych. Hajułkach Blazych informację udziela Chorzowska Spółdzielnia Mieszkanicowa w Chorzowie I, ul. Dąbrowskiego nr 36, telefon 411 02. (130)

RÓŻNE
Detektywy
Machyna Katowice, Dąbrowskiego 328. Wywiady, obsługa, dochodzenia telef. 32835 (3239)

Baczność! Łódź w Zgłoszenia 7, do wynajęcia natychmiast duży plac sklep, szopy, skład. Władomacie Łódź, Północna 22 Grunias, telefon nr 139.33.

Bezpieczne leczenie zębów
Nowoczesna protezyczna dentystyka. Edmund Vogel, dentysta, Chorzów I, tel. 412 38, ul. Włocławskiego 24. Ordynacja od 9.30-13 i 15-18 do 19-ej. (136)

